

بندو شاڑ اپنے معاں

احمد ہٹو آری

محفوظ جان

KA
891.499 092
B 322 J

سائبنتیک آکیڈمی

891.499 092
B 322 J

سرور قرآن پتھر مصطفیٰ سانگ تراشی
ہندر نمود پچھے تصویر پچھے تھہ مژہ پچھے ترستے جو شر بھگوان
بُدھہ شزر ماجھہ مہارانی مایا ہندر س خابس تعمیر کران
تپ تمن بوہنہ کئنہ چوچھا اکھ کاٹب بہتھیہ تعبیر لپکھان۔
پہ چھئے شاید ہندوستان مژہ لپکھنکہ پیغ قدم
ترین تصویر پری مثال۔

(ناگ ارجمن کونڈہ — دویم صدی عیسوی)

بشكريه نشيل ميؤزيم - نتى دلبي

ہندوستانی ادب کی معمار

احمد بٹواری

ڈاکٹر محفوظہ جان

ساہتیہ اکادمی

Ahmad Batwari : A monograph in Kashmiri by Mehfooza Jan on the Kashmiri Sufi poet. Sahitya Akademi, New Delhi (1998), Rs.25.

© ساہتیہ اکادمی

پسلاک ۱۹۹۸ء : ساہتیہ اکادمی

KA

891.499 092

B 322 J

ساہتیہ اکادمی

ھیڈ آفس

Library IIAS, Shimla
KA 891.499 092 B 322 J

00116532

رویندر بھون۔ ۵۳ فیروز شاہ روڈ، نئی دہلی ۱۱۰۰۰۱

سیز آفس

سواتی، مندر مارگ۔ نئی دہلی ۱۱۰۰۰۱

علاقائی دفاتر

جیون تارابھون، ۲۳ اے ۲۲۱ ایکس، ڈائیٹریکٹر روڈ، گلستان ۷۰۰۰۵۳

۷۲، بمبئی مراٹھی گرنچہ سنگھ اے مارگ، داور ممبئی ۳۰۰۰۱۲

گنابالڈگ، دوسری منزل۔ ۳۰۲۔ ۳۰۵، اسلامی، قیام پیشہ، جیتنی ۶۰۰۰۱۸

اے۔ ڈی۔ اے رنگ مندر، ۱۰۹ جے۔ سی۔ روڈ، بنگلور ۵۶۰۰۰۲

قیمت : پچیس روپے

ISBN 81-260-0452-5

SHIMLA

116532

2/11/04

کپوزنگ : محمد سالم ۲۷/۳۱۶ ترلوک پوری، دہلی 110091

طبعات : پندرہ پندرہ دسمبر ۱۱۰۰۵

ترتیب

<	۱- ذاتی تاثرات
۸	۲- زیون
۹	۳- پیشہ
۱۰	۴- مرشدگری
۱۱	۵- گهڈنیگ خاندر
۱۲	۶- گوپھ ائن
۱۴	۷- دویم خاندر
۱۷	۸- عادات
۱۸	۹- یاضت
۱۹	۱۰- کھنچن جوہ

۱۹	۱۱. بِلَاس
۲۰	۱۲. زِيَادَةٌ
۲۱	۱۳. هِمْحَصَر
۲۲	۱۴. حُلْيَيْهِ
۲۳	۱۵. لِسْنَگَر
۲۴	۱۶. مَكَالَاتٍ
۲۹	۱۷. اَسْتَان
۳۱	۱۸. شَانِ نَزْوَلٍ
۳۴	۱۹. بَجِيشَتْ شَاعِرٍ
۵۹	۲۰. نَمُوتَةٌ كَلَامٌ
۸۳	۲۱. كِتابَيَاتٍ

ڈائی تارشات

یہ اُس واریاہ لوکہت یئیاہ میے احمد بیوارین ناویاضنے ریڈ کشمیر پیٹھے تو باضنے عام لوکن شن
لکن اوس گرخھان - اوہنڈ گھومن اوس میناں لچرس ہنزے لوکن ہنزرن زلوان پیٹھے تو ہے
باعثہ جھڈ اذتہ میے صہ وق تہ قم لوكھیا دپاوان یم یہ بام تھے میناں لچپس مشرگھوان اُسر تہ
اُمر باعپت سوہے لے پڑ ریج آواز بھٹھے اذتہ میے باد پہوان ہے لکن گرخھان -
باعثہ اوس ٹھر

یئندر رازہ دربار نغمہ کران چھی پرستا نو
سو ز منھور گرپزان کن میے تھا ولوم گوس دیلو انو

پہ بام تھے اُس کر خاص لوكھے یا ذ گھوان بلکہ اوس اپ بام تھے تمن گر مشرتہ گھونہ
لیوان یئنہ لوكھن کیوں بھن ٹوکھن مفرتہ اکھ کامہ کر نک رلوانج اوس - ا د سوہ
رف گر، شاباگانی، سوزہ ف، تلہ دؤزی یا بیتی کا نہ کام اُس - میے چھڈ پورہ
ٹھہ مس ز کانلر اسی کانلگر تھ پھٹت وونان وونان اکھ بآتس گنگر اوان تہ کارس
سستہ مست روزان، اُمر علاپ اُس احمد بٹوار فی بیتیہ تہ کینہ بام تھے عام لوکن زبان
زد میشنل :

مجھنہ نزی لعل مہر تیزیے شوہر دنیے چھکھ
زلف چائز کام نالکر دنیے شوہر دنیے چھکھ

سردار عالم از کا سم عزم والد چھس پر عسم
پکھتہ پچھتے می پلور پاٹھی یاد ڈتریں شر نہ احمد بٹوار فی اکھ مشہور نظم

”روکر کٹ“ اس کپڑت پن تمام دا ڈلن، خاند رن خوندرن، ماہ صیامکس
ریتیں تے عزیز پڈھو گیوئیں لوان۔ کپڑت مہند مشہور گلکوار محمد شہان را تھنی بولے
غلام قادر رام تھر عرف قادر بچیتے اوس یہ نظم گیوں منز زبردیں مہار کھٹھاوان۔
سہ اوس لوکن تبہ ساٹہ زیادے حظ تلنا دا ان یتیلے سر کئنہ بڈیں آنگنس منز
گیوان ہے نیزان اوس رلکھ اس کی اکٹھے ولے وائے باتک دوچ مصیر فنکارس
سترن گیوان ہے پنٹھ خشی میڈ باس دوان۔

حالات زندگی:

زیوں۔ احمد بٹواری زادہ ۱۸۲۸ء مژہ بڑھا۔ ماس اوس کھناد محمد جمال۔
بیم آئے ماس صرف نہ اولاد۔ پہنچ و احمد بیتھ اور ناؤں تو پر ذات آس کھه مستانہ۔
امینک اپنے اپنے سر و رکھ تر رنگ بستہ ماند لیں مژہ تھے ساتھ کران میلے سنبھل
سخن و اثر کی لس تزان تزان احمد صاحب سنبھل روبرو یہ بات تھے کھوائیں چھ۔ عذر

ساقین ہے چو لوں پاٹن ہے مے خانہ ہے مے خانہ ہے

مَسْ جِبْتَهُ بِهِ كُوْسْ دِلْوَانْ هُنْ مَسْتَانْ هُنْ هُنْ

مالک اوس سس واریاہ زپن مگر اتھ اوں نہ داتن یئمہ کخنا اتھ معمولی پاڈاوار
نیران اوں، ہرگاہ کم کا پڑھنل نیز ہے تھے تھے اوں سرکار پستے آسان تکیت از
زمیں دارن اوں اگنس دو گن جو گز بمل پہوان۔ احمد بٹواریں ملکیتی زپنی بھٹ

لش میخانه تاز ترین تحقیقه موحّب پچنه رؤس کوکت نظم احمد بیوار فی بلکه بدیل کمیس تمام احمد بیز
لش میخانه تعلق داشتند پچنه لیوان زرش اوی وه لرس آندیک پکه رو زان میگر نظم هم شد قبول
لش عالم پچنه احمد بیوار شن نادس سیتو منسوب.
لش قادر بچه پکه دین زندگی میگردند و در پچنه کهوان ایرا اوی مینیادی حیات لش
لش خود را زان پی از کل پچنه کهگبل رو زان.

چھے ازکل فوجی چھاونہ بناؤ تھے لیں عُرفہ عامش مژن بادم باغُنا و مشہور پچھے یہ سورے زین نیوو سر کارن قبضہ مژن۔ کینڑھا نہ واتنہ کنڑ، کینڑھا هش ممشتہ کینڑھا مالک کینڈ دسرا اتھ زمیں درجہ واد دوئین بیوٹھ تھاونہ کنڑ۔ آئہ خاندرا پنج جاری پرمن پیچھے از تہ پر انس بلواریں مژن احمد بلواریں ناوڑ تھاونہ کنڑ۔ پر پرمن پیچھے لگ بگ اکھ کنال زمیں پیٹھ پھا لتھ تہ اتھ مژن پچھے صرف اکھ دا ان کج یتھہ ہمیشہ دا ان پچھہ آسان تہ فستہ وائل پچھہ یم بلا خوف کھداون۔ اتھ پرمن پچھہ سورے بڑے دور خا صکر تھا احمد بلواری جدی ہمایہ عقیدت تہ احترام چھو نظر و دچھان تہ اتھ مژن پیشای کرنک یا کنڈ قمک ملہہ بیتہ تراوں معیوب زانان۔

پیشہ:

زمینداری ستر کم کاسہ لوے کھوے تھاونہ علاوہ اوس احمد بلواری مول پہر مریدی ستر تھے کران۔ یتھہ کارس کنیم زیاد توجہ دوان آئے اوس بیہنہ کریلو کار کھنڈ والوں کام۔

احمد بلواری بیتلہ پر تھیو و سہ لواگ حسبہ قطرت شرمن ستر کنڈ نہ درد گئی۔ پہ اوس اکثر تھے مادا انس مژن گنڈنہ گڑھان لیں تھن دوہن تھے از تہ بادم باغ نا و مشہور پچھے پر مادا اوس دوہن حصہ مژن تقیم، اکس حصہ پیٹھ اوس بلوڈ گنڈن مادا پھا لتھ تھے تک کھو تھے زیاد زمیں پیٹھ اسکے بادم کلکی۔ اتھ زمیں مژن ہتھ واد بادم گل آسہ مہ کہہ اوس اتھ بادم بلاغ ناو پیو ملت۔

سلہ پر پچھہ دراٹ لفظ تیلکو زیاذ مژن پچھہ ازکل زیادے استعمال سپان، ایک جنے پچھہ پیشہ دو دو یا نے پیشہ دون دوں۔

مرشد کرن:

اُون منز اوس پر نکل کے پہن روچ یتھر بخز احمد بٹواری زیاد تر
 شری نے ستو گنداں اوس۔ اسکو شری لائز منز اوس احمد بٹواری اکر دہہ
 عالم شریں ستو لئھو کوئی نہیں گندان۔ ائھ دوران لوگ اپاگر اکھ خداوس
 یتھر ستو پیسے تے کیتھ لفڑ کریں منز پیر عزیز اللہ حقائی سندناو قابل ذکر
 چھڈ، اُس خدا دوست متعلق چھڈ مشہور تر مصدق تے زیا اوس غفار
 صاحبہ تر تھے یس بینا گدی عراقہ مشہور شہر بغداد ک روزن دول اوس غفار
 صاحب اس کھپر منز فاریاہ پسپر مردپی۔ غفار صابن دیشت اکس لفڑ حکم
 اخیال چھڈیوان کرنے ز عزیز اللہ حقائی یے آدم حکم دینے، تو ستر کریں فلاذ شرس
 نادیں کرن تمو اشارہ کوڑ سہ اوس احمد بٹواری جھکس سید تعلیم تے شرآد حافظ
 کر کے، غفار صابن تھو و شرس اکھ کاس پیٹھ تے دُنس موٹھ دینے باپتھ، احمد
 بٹواری لوگ پے بوڑک تھے موٹھ دینے، موٹھ دُنس دوران وو تھس غفار صاب،
 گوبراہ بوڑنا و سرے باٹھاہ نیچن وو اس درجواب، "وُلُوتے وُنے"۔ امہ سپتھ کر
 غفار صابن بچس پیٹھ عنایتچ نظر نظر تراد اُنی پسز بچس منز عجیب کیفیت
 پاؤ تے اکھ حالت منز لوگ سوئنہ ٹر

داد بوڑ فریادن تے ٹھے چھکھ رہنا موختار
 دوں دلیو شین لیٹن تے دیدن کا ستح زنگار
 احمد بٹواری ونا ن تے بیپے نامہ یار ماہر و خسار

سلہ عزیز اللہ حقائی زاد مورخ ہشدار خیال ۲۵۸ اع منز پیلے زن احمد بٹواری ائمہ وقتی
 پنڈاہ فہر اوس، لہذا چھنپے خیال دُرس۔

دیدن مشنے للون تے شپے لیبے پیپے ناغفار
 امیر پتھے کینہ گاڑیتیلے احمد بٹواری پنس اصلی حالت یعنے ہوش و حواس
 مشنے بسی آو، غفار صابن ووئنس، ووہ تک سا گوتبر اگر شہ گیر۔ امیر پتھے چھ احمد
 بٹواری گر داتان میتھہ سہ اکثر ہے جنگہ کرٹھان اوس تنس عاس لفڑ کار گر گر گر لی ظہ
 کتھ پیپے ہے تے قرار تے سکون۔ سہ اوس غفار صابن پے پا فام اکرے اکرے
 پر کرٹھان تے تند نیب میتھہ تے پیپے ہیں تو ت اوس داتان تے ہشتن محفلن مشنے ہیان
 احمد صابس گیہ سارے ڈکٹری گی مشتھتہ سہ لوگ بالیدگی ہندرس دعایس اندر
 مشنے گرٹھنہ، احمد صاب اوس ہے ووہ فر بلکلے گرٹھر ان، اہندرس ہمیں جمال میان
 اگر ہ بار گران سپداں اوس مگر واحد اولاد آئنہ کرٹھ اوس سس و سہ ز احمد گورنھ
 ہ در بر در گرٹھن ہ پرم ٹرونگ زانن لاین گوئنہ روزن چنانچہ چھ سہ احمد
 صابس اکس ہمساپ کور سنت خاندروان گر کھ۔ اکچھ احمد بٹواری ووہ فرم کا ہے
 کھر تے اوس ٹھہر ان مگر زیاد تر وق لؤگ سہ تو تے غفار صاب پے سنت گزار ان۔

سلسلہ :

غفار صابہ تپر تک یعنے احمد بٹواریں مرشد اوس قادری سلسلک خیال
 چھ کرنے لیاں ز سہ اوس ساری سلسلہ زانان، ووہن گو زیاد پہن پاروی اوس
 قادری سلسلے کرانہ لحاظ گرتھو احمد بٹواریں تے قادری سلسلی ترسیت، یہے اوس وجہ
 ز احمد بٹواری اوس ہمشیر کھم چاے کران۔ قادری سلسلے شہادت چھے اہنڈ کلامہ
 مثلم جائیہ جائیہ میلان۔ وچھ تو یتھے نعتہ شرپس مشنے
 احمد بٹواری گر انتظاری بس پھیم چانزی یاری
 احمد سلسلہ پچھے غوث الاظم واللہ پھس بہ محکم

سردار عالم از کاسم غم واللہ چھس ب محکم

پتے پامٹھو چھے میں شارن مشرت قادری سلسہ سستو پہنہ دا بستہ آسنکھ پکھ
ثوت میلان مثالے خ

سر ہیند راگ ووے امہ ہندوستانے
 قادری فشلاہ چھس وو ڈر جیلانے
 دو شوے سبق پور خراڑہ مالہ سانے
 شاہرہ جنون کوم لائل میر جانے

یا

طریقے قادری افسر چھس محی الدین چھم حیاتی قدم
بھس سسلہ ثوٹ العظم چھ آدم در نفس هرم
غرض سسلہ قادری پچ شہادت چھیم کنہ در کہ تکنہ ٹاکاڑ دوان، ہیتر کنہ
بیان کرنہ آمیز شاہر چھ واعظ زین کچ قادری سلسکس آگز سستو مکمل داٹھ
احمد صائبن قادری سلسہ روڈ بر و نہ کن تھ جاری سیکویت پکنو دیہند و ساطھ
پ سلسہ عزیز صائب رازے کڈل، صید صائب کرال پاند چھ، جیب صائب کانہ گانو،
خالہ و امیز روکر گولاب باغ تھ رزاق و از تیل ٹکر۔ ہن علاوہ اس احمد صائب نینپیں
دھ شوڑ او لادن خالہ صائب پ سو نے صائب تھ امہ سلسے شیچھ و ذہر، پتھ کنھ چھ
پ سلسہ بر ابر انعام جاری تھ درجتہ و اد طالب چھ قادری سلسے روایت جاری
تھا و تھا۔ اکھ سلسہ سستو دا بستہ کینہ نفر چھ شاعر تھ روڈی مرت تھ از کل نیچھ تھوڑ
نفر موجود ہم شاعری چھ کر ان۔ احمد بٹواریں نیچھ پیچو خالہ صائب بٹواری چھ داریاہ

کلام ہے وہ نہست، مگر تِس کو ز احمد صائب خا بس اندر شاعری کرنے منع، البتہ یہ
بینز شاہ تکر وہ نہست پھر تھے پھر تھد پایک، پس علاوہ پچھہ از کلک سجاد نشین عہد
صائب تھے شاعری کران۔

گوہ ڈنیک خاندر:

احمد صائب پھر تھے اولاد زلوان، زلکر تھا اکھ کوڑے گوہ ڈنکس اولادس اوس
جیب، دو بیس خالی صائب تھے کوراوس کھ ساجہناو، جیب پھر لوکے مران احمد
صائبس مالس جمال صائبس اوس پور خیال ز خاندر کر تھے ہتھی سے گرچ ہر شہر
مگر تھے سید نہ بلکہ سید تینیک الٹے۔

ہپاری اوں غفار صائب، احمد صائب حقیقی پرچ کتھ پلناو کھ تربیت کر مژ
تھی وغت لگنک دعا کو رُست، اتھر دوان پھ غفار صائب احمد بواریں لکر بیل گو پھر
مزز چلے کلناک حکم دوان، احمد بواری پھ حکم رو جمل انان تھے روایت مطابق آنکھ
سیر سوت پانس ستر تھے گو پھرا ازان۔ چلک میعاد ختم گزی ہتھ پھ احمد بواری پور
آنکھ یتھ تشور سیر سوت ہتھ پرس لش دیا رحاء ضر سیدان تھے تِس کھورن
پیوان۔ غفار صائب پھ احمد صائب یتھی دعا تھے نظر حکم کران تھے اتھر ستر لونگ
سے سخ مژ رکنے۔ مژ رکنے کیز آواہندر مول جمال مستانہ احمد صائب نش تھے وہنس
ز احمد صائب پھنہ گر ٹھہر لئے۔ جمال صائب اوس پور لیپن ز امہند ون پھر نہ
احمد۔ اور واتائے پھ غفار صائب جمال مستانس وعدہ کرنا دوان ز احمد بواری گوڑ
از کر کر پٹھے غفار صائب اولاد تھے کھ پھ سے گریو زالم مژ آزاد گزی ہتھ راہ سلوچ

و تکھنگاران دوہ کھوئتے دھمہ لونگ احمد بٹواریں جنوں منز تیسرا گرگھنہ تھے
سر لونگ ہارون سے پہلی پھاگ لے جنگلن پر علاقوں پھیرنے۔ اکر دوہ پھر صبحی منزس منز
پر پھیران پھیران ووت ہارون تھے اُتی ہیتوں زور زور و نہ صد

نالہ پھٹکھ تراوان گنگالی بولچان جنگل جنگالی
چھٹکھ پکان جنگل جنگالی بولچان جنگل جنگالی
گومپھ آشون :

منز کرس اتھ عالم منز ووت احمد بٹواری چھکیرس آکینگ تھے نکھل پھاگ
پر گنگہ کس علنگل کامس منز تھے گو پھر نشیخ منز بابادر کریا و دین لئے شام تو پھر
مگر والپس دنایہ تھے، احمد بٹواری اوس حد پر تو س منزس منز تھے سہ گو و امی گو پھر
جخ اندر اشتھنے یو خام سلطھاہ کال گو و سہ دنادیہ امہ منز تیر۔ پر کھنکھ پر گھنکھ
احمد بٹواری کھینو د گو پھر منز کمہ تام بلایہ۔ چونکہ امہ برداشہ واریاہ کال اوس یتھے
ہیئو واقعہ بابا دریا و دین صائب سستو گومٹ۔ لحاظ اوس لوکن سپریہ بہان
ز گو پھر پھٹکھ پر سختر۔ مگر صاحبہ نظر اوس میون۔ پور پا نتران ڈریں (کیتھ پھر
و نان علھن تھے کیتھہ بہن ڈریں) رود احمد بٹواری اتھ گو پھر منز ذکرا ذکرا کارس

سلہ ہارون پھر سر سنگ پھیج تقریباً اکلو میڑ دوڑ اکھ صحت افرماقام۔ اتھ پھٹے بیتی تھے۔
تھے مل پھاگ پھٹکھ تھر ہرم تھ دنہ ہوم سڑک نش کئے دوڑ۔ پر اوس برداشہ کال
پر گنگہ منز را وہنے لیا ان۔
تھے اکر گاک ناو۔
تھے اگس خداد دس بزرگ سند ناو۔

مژ آور، قہد تک کر دن، بانڈ علک بانڈ پھر حسب روایتھ اور جشنہ کرنا کھسان
 رسم ۴۷ پر تکھڑی بابا در عبادتین نس وہ رس سپیٹ جشنہ لگان) بانڈن اوس اکھ
 باپ پسر بزرگ خالہ پٹ سنتو۔ مس تے اوس دنیا کو تھا پا تھر ک ساری ول تھر حل انان
 تھس گود ذکر از کارک سوز ہئیو کعن، بانڈن ہندر گونڈ تھ ساڑ ستر لوگ احمد طواعری
 زیادے ذکر کرنے، خار میں گوڈ ذکر از کارک ویور شنحتہ تھ سے گوڈ حارتن اس
 سپید اُس کمالہ والی سند دیدارک اشتیاق پا گد، خالہ پٹ چھ گھ پھ کعن سوال دیان
 ز "اگر انسان پھکھ تیلہ تیر فیر" یہ سوال بونکھ دراو امہ گوچہ مژ احمد طواعری
 نہ بر اُس اوس یش پڑھاہ زیوٹھ، نم اُس تیر تھ دراز مس اوس س جھوں
 زیھیو مٹت تھا اوس امہ ساڑ پور ون ہئیو ہئیو باسان، جشنہ موکتھ اون خالہ
 بیٹھ احمد طواعری بیٹھن گھر۔ سران دیان کر نہ پتھ آپ اُمر سندی نم تلپھ، یش تھ
 مس اُو کاسنہ تھ نو پل پلہ شاکھ آس ناگ لالگتھ، امہ دھہ بی پٹھ تروو تھ احمد
 طواعری بانڈو خاص کھر تھ خالہ بیٹھ پسنه گر فیر، احمد طواعری پھ بیور گھر دیکھ
 سخ جتن کران مکر تھ اُو نہ امہ موحوب گپنیز نک اجاز تھ دنہ ز مس گٹھ وہ فیکس
 پتھ کھنے طرف نہ تھ۔ ہپاگری سپیدی تھ مولوم تھ احمد صائب زنان پچھے مُر تھ مگر
 یتھ کھنی تھ تو رکھنچھ مائے کم گھ۔ بانڈ ولائج احمد طواعری سخ خدمت کر فیتھیکھ تھ
 یہ شہر سپیٹھاہ ماتے گئی۔

سلہ از بر و نہہ ۴۰ دوڑی کوئر شیخ محمد عبداللہ بن اخداحمد نگر نادیس احمد صائب نس
 ناوس سنتو منسوب پھر۔

دُوِّیم خاندرہ:

اکر کر دہ پیسیلہ احمد صائب تے خاپر بکھن منز محسپر دی خاپر صائب وونش
پشنہ کو متعلق نہ سو گنگھ طھیک گنھنی لوہہ گانی وقت پیٹھ شدید بھارا۔
وئنہ چھپوان نہ تیس آسی تالیں منز کیتھی۔ دیان احمد بُوازِر دیتیں تیس تالیں کن
پھوکھ تے ساری کینگ پیٹھ پیھر تے پیٹھ کھنیلرو و اُمروری وادن ہندہ بھار تے ہ
اویس احمد بُوازِر مشہوری ہندہ آغاز۔ پیٹھ خاپر بُونگل پاٹھ صحت یاب
گپٹ سوچ سمجھ کر تھے نہ مشورن آو اوہندہ خاندر احمد صائب سائی کھنے۔ یہ اویس
احمد صائب دویم نیتھر، اُمریں زاپے نہ اولاد، اکھ لڑکے تے اکھ کور، لڑکس اویس
ناوسنہ صائب، وہ ذر آسی مین کل بیل ژور اولاد لڑکے تے کور نہ رکھنے۔ زنانہ
ہندہ تے اویس اکھ لڑکے تے کور تے دوپسہ زنانہ ہندہ تر، پیٹھ کھنی آسی خالیہ صائب تے
سوہنہ صائب مالیہ کنی تے ماجھ بیویون یتوں تے خالیہ صائب اویس نیٹھ تے سوہنہ صائب
کوش احمد بُوازِر نیتھ نور تے آسی خدا دویس۔ تیس اویس خاندر سپر دُرست الہ
اویس آہنگر کور سا جس خاندر کرنے آمٹ۔ احمد نگرس منز مستقل پاٹھ سکونت
اختیار کرنے پتھے چھڈ اُمری صند پیچو خالیہ صائب تے آہنگر نیتھ نور دید احمد نگرے
پوان تے اُمری سنتو گز بس کران۔

امد بُوازِر اوس وہ ذر یا تین ہند بانٹ کار کر کنک تھک گر شان رسم
اویس مین بار بار بانٹ کار تراویک وعظ پر ان حالات کہے شرط اویس احمد بُوازِر تمی
سائی تھوڑو مت نیتھ دیکرایو دیتھنے کو پھر پیٹھ خاپر بُن گر اوس ولمن تے

خاڻ پڻ اوں تئي ساٽي وعده کورمٽ زيدل کا ٺنهه ذریعه معاش ميلنے وز تراو
سُه ٻهيشه خاطر بانڌ کارچن پنجيله احمد صائي ٺن شوہر تک پيتره او رهيوت
لو، کو پنهه نبو حاجتو خاطر ٻين. بانڻن باسيو ووه فرپايس ته زگهه تراو تک گاهه
پئه گاهه يا ڪلهه پئه ڪلهه پھر چھنه جان، تهج دراو په زپو کو ربانڌ کارس الٽاع
ٿئه لئه احمد ٻوارنس ونس پيچه گونه.

عادات :

احمد ٻوارى اوں گپونک تبردش شوقين رسم اوں زبردش محفله لڳان -
هر گاه گُنډ جاي گپون محفل آسره ہے سُه اوں صورٽه توت گرڻهان، ويءے او سنہ
سمه گپون محفله لاگنه روں بهان. سمه یوت ته دعوٽ گرڻهے، گپون بوڙن وئے
اوں په تِس قرارے تِس نش اوں گپونس اکه محضوں ماڻه ٿئه گپون بوڙن تھوڏ
مقام، البتہ او سنہ اٿه پيچه گانه تلقين کران، یم ۽ سر کفه وارياه لهه ته کران، اگر
گُنډ وز شرارهه کھسيه ٻپ یم ۽ سر پئه پارم کران.

ماگام کا نه ہاميگ روزن دول اکھ گپون دول اوں حبيب، اُرس آسہ
گپونس دوران زرآواز گرڻهان، یئم کم ۽ اُرس احمد ٻوارى "جیپب دُر" ناداوس
کورمٽ، یئه اوں آهنزن اکثر محفلان گپونه آسان، امہ علاو اوس گئشريندڙ مشهور
صوفيانه گپون دول محمد عبد اللہ تبت بقاله آهنزن محفلان مشر گپوان، ڦين علاو
۽ سر بيتپه ته وارياه گپون دا گل یم یه شزن محفلان مشر گپوان ۽ سر.

ریاضت :

شروع تک اس زیر دس پاس دار ٿے اکھ پیٹھ ۽ اسکر زیر دس زور دوان، وقت
پیٹھ پا نژاده وق نہماز پرنکُ او سکھ سن عادت، بانگہ بر و شنچه ۽ اکھ پیٹھ چھاتھ
تحاون سنتس پیٹھ ۽ اس زیادے کاربند، ڦے نفرت ٿئے حسد تراویخ ۽ اس اکثر
نضحت کران، نیند ۽ اسکر واریاہ کم کران، سلہ وو تھن اوس ڀهند شیو، مالس
ماجرہ هشتہ خدمت ٿئے فرامیسہ دراری پیٹھ ۽ اسکر تاھ پید کران، جمع نہماز اسکر اکثر درگاه
حضرت بل پران، ہمیشہ اسکر مجسم دو ہے پیئر لی تیران ٿئے پکان پکان اسکر درگاه
وامان ٿئے تلوپ ٿر پیسہ مل پوان، اکر دو ہے میلہ نہماز جمع سپدو ڪھ ٿئے وہ فرچہ
عام و خاص مژن بہتھ ٿئے اتی وڈنکھ ۽

سردارِ عالم از کاسم غم واللہ جھس ڀئے حکم
لا الہ الا اللہ گو نفی اثبات گر شہ پران دوہ کیوراٹه
پیٹھ موے معرفت پچھا کھ جما الحم واللہ جھس ڀئے حکم
میلہ راست کنیتھ شو شنگھ ۽ آسان کا ہنہ منته کا ہنہ او سکھ بکرس ڏوگ
ڏوگ دوان، اکھ دوان په سہ احمد صابن منگر ہے تسویہ حاجت نیزان،
امد صابن گر اکثر کام چلن منز، لہذا او سینہ مین عام ذکر والہن ہند
پیٹھ امرہ خاطر کا ہنہ وق مقرر، گلگہ بل ٿئے ڈری یاو دینہ کو چھ منز کلدن ۽ آتی چلن
پیٹھ قابلہ ذکر، امیرہ علاو او سین احمد نگہ گرس نزد پیکے اکھ چار دیواری یئچہ چلن
کھون دنان اسکر، اکھ منز اوس په باتی ریاضت کران.

کھن چھن :

احمد بیوائی اوس سیتوں ساں غذا کھیوان را کھدا اوس مسے غذا استعمال کران
لیں عام کھیوان اُس کیا یہ باقین کیونکہ رہتے آہے آمٹ۔ پئیپ اُس کواریاہ کم
کھیوان، ماڑتے اُس کے بین کھیوان تے کوہ کر پوئیک استعمال اُس زیاد کران بنزی
کھنکر تے اُس غادی۔ جنگل بسرا خاص کھنکہ عینزد اونچے تے ہو کھ لظر تے اُس
کھیوان۔ کنک پڑھ پچھنہ استعمال اُس چاپے سعی کران روہن گود چاہے ستر
اُس زیاد تر سوتک استعمال کران۔ قہوچنک اُس غادی کا نہ بیا کھنپتے ور
اُس کا لازم ٹیوٹھ چاپے پیالہ چھوان۔ یتھ پیاس مشریک چاے اُس چھوان۔ سہ
چھ احمد بیوارنس جانشین جنای غر صائیس اس ازت بطور میراثی امانت موجود
اُمر علاوہ چھ سہ سماوار تے یخ مشتمل یم چاے اُس چھوان۔ اکھ سماوارس
چھ پانزھ شستے پیالہ چلے پوان۔ توکھ چھنک اُس زبردس غادی۔ تر فر
تیش اُس روپ روپ روپ چھوان۔

لباس :

عام پلوو علاوہ اُس کیم خاص قسم کپڑتے لگان، سفید رنگ پوشانہ
لگن اوس پہند بنیادی عادت۔ رپتہ کا ل اُس کمشنہ تے بیزارس پیٹھ صدر تے
لگان۔ پھرن لانگ ک عادت تے اسکھ۔ زیاد تر اُس چھ سفید پوشانہ لگان۔
اکثر اُس نالہ کنڈ کڈان۔ خوش پسند لباس اُس ہمیشہ لگان، دستار تے اُس
گنڈان۔ عموم اُس سفید رنگ دستار کلس گنڈان تے کنڈ ور اُس شوقن سپر

نگاہ دستار تر گئی ان - ٹوپی نتے اُس کر کلساں دوان - سیلہ سیلہ گر آسی آسان، ہمیشہ
آسی ٹوپی دوان السبیتہ گر نہ برا آسی صنور و دستار مک استعمال کران رکاشہ پھردار
کھو ربانہ آسی کھو رن لagan - وہیں آسی کھرا و مہندر تر استعمال کران، اوپنہ کھو ربانہ
او سینہ دیم کا نہ نفر لagan - لیں دستار تر ٹوپی احمد صائب آخری ایام مشتر استعمال
کران آسی سے چھڈ احمد صائب نہ گر موجود - امیر علاوچھے پہنڑا کھد و لج یونہ سے روپیہ شتر
چھٹے موجود - یعنی یوت نہ بنا کہ چھٹے پہنڈ تو بڑک ڈبہ تہ موجود - (امیر مشتر آسکی عقیدت
مندن مشتر دانہ بیت دوان)، رہتہ کالہ آسی کیڑا دریں شوہ لagan سیلہ تر گر
آسی آسان مسلسل تجھے پیٹھ آسی بہان -

احمد صائب نہانہ :

ڈو گر حکم ران ہند دسی انگریز ان لشہ کشیر ٹکر ہہنہ بردشہ پور نو ڈری
چھٹے کشیر ہند پہ نہ ممتاز صوفی یعنی شاعر احمد بتواری تھنہ پیوان - یہ دور اوس
سیاسی، سماجی تہ تقہادی طور تباہ کن، عام کیو خاص لائکن اوس رنگہ رنگ پھیبت
تہ مشکلاتن ہند مقابلہ کشیر ہندیں فردیں اوس افلائی تہ بے کسی ہند
طوق ناک گومنت - موزو ڈری مشقتہ یا کامہ دہ میلیں اوس سچھاہ محال -

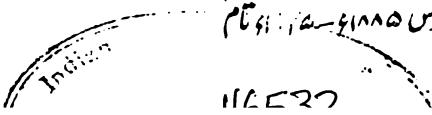
لا قو ٹو نیت آس عروج پیٹھ - ظلم و جبر کو مولک در آسی تہ واد ڈر کو یو پیٹھ کیلے
سُو دخاہری، ڈو ڈاری، چھتاڑی، سُرسوں ہے بیگار ہند کو قو ٹو آس طیں پیٹھ
پیو بخ عام لائکن ہند زند پر روزن حمال تہ مشکل اوس رغرض تمام صنور و ریات تہ نندگی
ہندی اؤ صوں آسی لختہ مہنج کرنے پویاں یا اوس نہ صرف ڈو گر حکمران ہند قصور

میلک اوس پہ مغل حکمرانو پیغمبر چلان آمد۔ البتہ کورس کھڑتے افغان حکمرانو
کا شرین پیغمبر نسلک اپنہ تھا۔ یہ اوس سے وقت یہی انسان دادہ مغز وری، بتہ
میں نہ، پلوپوش اکھہ تھے روز جا پہ خاطر چھوچھے کتر کران اوس تعلیم پر نہ کیا
تو کوئی کرنک تھوڑا اوس نے عام کا شری سندس وہم و گمانے مٹر۔ احمد بٹواری
وچھے گلب سنگھے، رنیر سنگھے پر تاپ سنگھن پلے دوڑ۔ اکچھے عام لوگوں کی ظلم و
جیڑک شکار اوس پیوان گرگھن مگر خدا دوستن اوس عزیز چھوپو نظر و چھٹے پوان۔
امدبوار نہ مشہوری سہندر سکھ تھا آہر اوس وہ فر دوڑ دوڑ تھے سخن دین ایوان کیوں
سر کاری ادارن تام تھے تو کست۔ پہنچ دکرا ماڑ دکھن اوس پہنڈنا د بڑا احترام
سان ایوان پہنچ تھے پہنچ دک عقیدت منڈ اسکے جا پہ پھال لکھ تھے پہنچ دک مختلف
رفاقوں و اتن والین پہنچ دک عداد اوس آگو نہ رہے۔ پہنچ مشہوری سہندر فر کر یتیہ
ہمارا جہ پر تاپ سنگھن کنن گو تو تس جس سید بین سنت ملاقات کرنک شوق چنانچہ
آؤ کین واریا ہر کھر امہ قسم پیغام سورنے مگر پکو لوڑنے اکھ مال۔

امدبوارِ نہ صر :

کنون ہر صدی ہنڈی اکثر شاعر اکٹھی سندی نہ صر۔ وہی گویندی سنتو اس
دو تھن ہیں اوس تھن مشتری چھشس فقر (۱۸۴۳ء۔ ۱۹۰۳ء)، وہاب کھار (۱۸۳۲ء۔
۱۹۱۲ء) چڑاں محمود (مرن سنہ ۱۹۱۸ء)، قابلہ ذکر، امیر دقتہ اکٹھ احمد صائب

لہ گلب سنگھن دور اوس ۱۸۳۶ء۔ ۱۸۵۸ء تام
لے رنیر سنگھن دور اوس ۱۸۵۶ء۔ ۱۸۸۵ء تام
تھے پر تاپ سنگھن وقت اوس ۱۸۸۵ء سنہ ۱۹۰۳ء تام

محضیر اندر روزان تھے ستوئے اُکر خدادادوس۔ البتہ اوس یکو سے تو مژزہ یہ ہے یوت
شاعری کران ہے پھر وائشہ مژر تھے اُس تفاوت۔ احمد صائبہ بتواری اوس کین سارنے
کوئش تھیں سارنے پوچھ دیا مژر۔ پوچھ ستو مژر اوس اکھ احمد صائبہ
علمگردی باز پر روزان رائیں اُسکی احمد صائبہ مجاہد فنا ناریہ اوس ولاب کھار تھے
وازاں جمودس مُرستِشہ۔ (۱) دو قسم اوس احمد صائبہ تاریخ بلگ (۳۱)، احمد صائبہ کانہامر
(۳۲) احمد صائبہ بولک۔ یہم اُسکی قلمت دانہ و ضہبک۔ اکہ دہ ہیہ اوس احمد بتواری سمبل
کلس تران، گلس اپیار اوس احمد صائبہ سمبل یعنی اکثر عربی نے اوس آسان، سُر
آؤ یکدم گلس یپور تیر تھے احمد بتواری نس گریں گریں جلوں کچھ تھے لوگوں گلس
اپور تاریخ۔ اُتی ہیئت احمد بتواری ونْ عَلَى

ساقین یہ چھونس پاٹا ہے
موہے خاٹا ہے موہے خاٹا ہے
مس چپھے بہ کوں دیوانہ ہے
مستانہ ہے مستانہ ہے

(۱) احمد صائبہ دھدری ہانی۔ (۲) احمد صائبہ اشتری تھے (۳)، سُر تم اوس پاڑنے احمد
صائبہ بتواری۔ میں سارنے سُر تم اوس احمد بتواری تزویکی وہ تھن بہمن۔ یہم ساری
اُسکی اکثر بجمہ نہماز پر نہ درگاہ گرھان۔

محفلہ لاگنگ روایج اوس بروہنہ سپھے کوپھر مژر را پکر جمعہ نہماز پر سکھ اُکرام
ساری نسیم با غیر کس بونے شہیارس تل پہنچھ محفلہ شار تھ محفلہ بحث لاگان تھ پنہن

کھنون کھوٹ دوان ہے پچھے گئے اوس کھنہ فاش تیران را کہ دہ ہے کوئر مولوی رسول
صائبؑ عید کا ہس شر واعظ پرنس دواران احمد بیوارنس آکس یا ہتھ مرسرس
پیٹھی ہے ہنچھے اعتراف ز انسان پچھا اشرف المخلوقات۔ لہاز اتسدیس دس بول
داہن ون چھپے کہنے حالت شر کھیک چنانچہ پچھا احمد صائب زیٹھ فرزند خالہ صائب
مولوی رسول صائبس نش گڑھان ہے تیں فکر تاران ز سر دل پچھا بول لانہ کھوٹ
بستہ تیکھ منزہ انسان پر کھادنک پڑ آسہ، انسان تیکھ آسہ ہے عشقِ حقیقی آسہ۔
بائی مصروع اوس ط

وچھے نے مکر بافق پر ان پامہ دوانو
زلو شہر بن پ شکر دل تہندی ہمچو بولد انو
پیندر راز نہ دربار نعمہ کران پچھی پر ستاؤ
سوز منصور گرہن کران کرنے تھاویوم گوس دیوانو
احمد صائب بیوارس آس داریاہ طالب میں شر عزیز صائب رازے گڈل ،
زد کر گواہ باغ کھالہ و دز ، تیل بلگ رزاق و دز ، پانچھکھ صدیق کراں
ہے ماگم کا نہ ہامیگ جبیب۔ جبیب اوس آہنگز منزہ گھوان تے۔

حلیہ :

احمد صائب بیواری اوس نہ تیوت تھوڑتے نہ تیوت تھوٹ نیکہ اوس درمیانہ
کھوٹے کھوٹے ہیں۔ پچھا اوس کھ بورست بورست ہے اچھا پچھا۔ آہنگز آپھن کن
اہ مولوی رسول صائب گو و مولوی یوسف صائب کوئیں بولے۔

اوں پن مہیکان انسان نظر تراوون اوں آس آسہ ایشتر اچھ سمت در
باسان ٿئے تو اوس خطر لاحت سپدان زمیں گزندھ و ذرسته و فنا کو منزري پس آسہ
خمار بئر تھا آسان نجپ آسکھ زیکھ ٿئے بیمنزیر مس او سکھ زیو ڻھ آسان، وہو گوويم
اُس منس کھوکھ کران، رشیں تھاونک او سکھ عادت، البتہ اُس کرڑھوٹ پئن
محکوان جسمی رخن اُسکریم صحت مند۔

لستگر:

احمد بیواری گر اوں ہمیشہ لستگر چلان۔ اد شہ احمد صابن، خال صابن،
سونہ ٿئے صابن یا سیف صابن زمانہ اوں یا اُزی کس نبہ صابن وق چھڈ پکن سارنے
دور ان ہندس لستگر س منزري پھننے کا شہ تفاوت دریاف پیز مر۔ پہنگد گر پنہ
وائل عقیدت مند یا حاجت، وائل پھننے زنہنے تر کھینچنے چہنے بتائیں سران، آتے
چھڈ و دھپر شوپرس کو و قتے تر بستہ میونڈ میلان۔

کمالات:

احمد بیواری گر احمد نگر اوں محفلان پئکن مجلسن ہند منز سپدان پکن منز
در جستہ داد مرپد، عقیدت مند، شوچ وائل تے عام لفکھ شرکیے اُس سپدان پیہ
چھڈ عام کتھ تر بیو ڈھیاں گوو بیو ڈھنجاں۔ لہذا اوں احمد بیوار س محفلان تے مجلسن
منز سکن والین ہندر کھن چھننے تے مابل ٿئے صنو روئیا تھ جہان نوازی ہندز بر دس
خیال پیوان تھاونی۔ اقتھا ادی بدحالي ہندس اکھ دور س منز اوں امیر قمک
بندوں کر کر سینٹھاہ مشکل منگ مشکلاتن تنا دکھ اوں احمد، دسا یہ بیواری مجلسن

مشترک پیدا نہیں کی تپنے پا کھڑا طرکران سیلہ تو قع کھوتہ
 زیاد نظری سمنکھ عنبر میلان اوس - احمد صائب اوس پیش زکھس نجیس
 خالہ صائب وناں زمہ گزین تولی ائمہ صوادر پہلو زکھ اوس خالہ صائب پانے
 سنت سوچان د تولی کتھ آئے - تاں اوس پتہ معلوم ز بیس چھٹے پوتے - امہ پتہ
 اوس احمد بیواری تکھ مسلیہ پتھر تل ائمہ تراوون یتھ پڑھ سہ ہمیشہ ہہاں اوس پتہ اور
 کیتھ روپیہ گلڑ تھ خالہ صائب دوان، خالہ صائب رفعیہ کا تل نے مسلیہ پتھر تل چھ
 پوشہ - اکر دھہ پر روز خالہ صائب کوس - احمد صائب دو تھ کیاہ تام کر شریعون رخالہ
 صائب نجی باشیر پایہ مسلیہ پتھر تھود تاکر سہ و پھر ائمہ کثر روپیہ چھ منگ تثہ
 او سہہ کھنر - ائمہ دوران کھوت احمد صائب بھنر، تاں پتیہ خالہ صائبہ ائمہ
 حکرٹ پڑھ نظر - تاں آدیتیہ ز مسلیہ کیاہ چھ احمد صائب نزو و پتھر تل ائمہ اور بھنر
 واریاہ روپیہ - امہ پتہ دو فن خالہ صائب " یہ چھ لالا الالا اللہ محمد رسول اللہ
 تحقیق سپدہ سنت مکن "۔

احمد بیواری اوس اکر دھہ پر اکر مرضیان لاوے پور ناپبل دعویں نیومت -
 مریدین اوس نووے مکانے بنوست - وہ فرائیں جایہ پڑاوش سیمہ دوہ احمد صائب
 اوت دوٹ ایکہ مکانس دو فن زمہ دین مکانکس داسس شریف - داسہ اوس تکو -

لے پہ پچھ اکر قمکٹ گل - امہ کلیک پن چھر پشمہ کھویان تپتہ ریشم کوٹ بناوان - امہ کوچھ پتہ لپڑر
 کھربناان - پہلی ٹمیش عس تین دوہ ہن نہ مانیت ہے امہ خاٹر اوس شنگین سزا دنیوان
 ہے بارہ جرمانہ اوس عائید پیدا ان، پہلی ٹمیش بیٹھر چھر از تھ پائندی روؤں گوڈی نیسی ہے
 ریشوتن کری اکٹر قولن بے اثر -

بیتلہم صبح سپرید، آنگن منزگی پسیہ کھجع اُڑتھد، تین تاش اُس پیشکایت واٹھ منزہ
منکانے والوں کچھ مٹلک لکھ رہندے اسے مکانس تردد و مدت۔ بیتلہم پولیس آتے احمد بٹواری
موجود آسنک پے لوگ، احتراامہ رُنگ کور تو واپس نیز نکھ فاصلہ، مگر احمد بٹواری
کو روک قوتو نہ مطابق تقیش کرنک اصرار۔ ہم نہ مانان اور تے بٹواری صائب نہ مانان
لیو، جبکوں آؤ آخر احمد صائیں بار بار اصرار پیٹھ داسکھ معاینہ کر نہ بیتلہم
داسن تپر آئی لگنہ مہر و دیت داہے کاویر قرار۔

سچتے بیاکھ عقید پچھہ عام لوکن منز زیر دس شہر لیں احمد بٹواری ایتھی
دوڑک گنڈراون پچھو دیوان۔ دیان اکر دوہہر، آپ غفار صائی پتے تھنگ اکھ طالب مال
دید غفار صائیں لش تے دونس زتس پچھ کور خاند رمکڑ ڈوکر شاہی منز پھنم نہ
پڑھ مارنک جھرت غفار صائب پچھ مال دید پڑھ مارنک حکم دیوان، اما تیلہ بڑھ ماز
مارنے آو حاکم لع خبر پلہیس بار بھیت گئے آنگن اُڑتھد رکھتھام لع غفار صائیں
خبر تے مس لوگ پنہن طالبین کوں ونستہ زمال دید پچھ وہ گتے آمٹ۔ کس اکھاہ
گرٹھه توں تے تک لکھیفہ منز۔ ساروے طائیو شھن کلہ بون کوں۔ غفار
صائیں کور بیتھیے ہے سوال۔ اکثر طالب تو وکلہ گیریاں منز ما سوا پہ احمد بٹواری۔
سے لوگ عرض کریز سے گرٹھه مال دید لش، غفار صائیں کورن کامیابی ہند دعا
تے بٹواری سپرید مال دید مہند گپڑا نہ، سچتے سے مال دید مہند گپڑ دوت آتے اوس کائی
پولیس تھے گانک نہ کروک معاینہ کران یتھ منز بڑھ ماز مارن تے تھادیم اوس آمٹ۔
ماز اوس نیاگ نیاگ کر تھو بجن کر بخن منز تھادیم آمٹ، احمد بٹواری پر شہ مال تیلہ

تَرْ دَانِدْ كَمْه خَالِيْ خَلِطْ اُوْپَے تَكْه وَوَنْ تَسْ سُورْسَ خَالِيْ خَلِطْ - أَمِه پَتْمَه چُجْهُ أَحْمَدْ بُوْأَرْ كَرْ
دَانِه شَنْدْ خَوْلَه خَطَانْ طَرَنْ مُشْرَخَهَا وَكَه تَسْتَه كَمْرَسْ كُنْ زَوْرَ آلَوْ كَرَانْ زَرَ وَهَلَه هَارِيُو نِيرْ -
آلَوْ كَرَاتْهِ دَرَأَ كَمْرَه مُشْرَزْ دَانِدْ نِيرْ - سُورْسَ پَتْمَسْ چُجْهُ أَحْمَدْ صَابِسْ كَهُورَنْ بَهْوَانْ تَهْ تَمْ پَجْهُ
تَوْتَامْ شَتْتَيْ رُوزَانْ لِيْتَانَمْ مَالْ دَيْدِرْ كُورْ نِكْهَه دَكْهُه وَأَجْ -

بِيَا كَه اَكَه مَكَه عَقِيدَه چُجْهُ پَتْمَه كَعْنَه - اَحْمَدْ نِكْرَه سِيلِيمْ بِسْ طَاپِسْ نِشْ دَالَوْ كَانِدِيلْ
گَرْشَه دُونْ كَهُورَه طَرَفَه سِرَكَه اَنْدَرْ بَهْنَه چَهَه اَكَه بَلَغْنَه - اَمِه بَهْنَه بَهْنَه چُجْهُ اَحْمَدْ بُوْأَرْ شِينْ كَهْ -
مَهْتَه بَوْنَه نِشْ اَوْسْ اَحْمَدْ بُوْأَرْ كَوْرْ رِهْتَه كَاهْ لِسْ بَوْنَه شَهْلَسْ بَهْيَانْ - وَتَهْ بَكْوَنْ شَهْرَه اَهْرَه اَهْرَه
نِشْ بَهْيَانْ، شَهْهَلْ كَرَانْ، تَهْكَهه كَهْدَانْ تَهْ تَكَوْهه بَيْتَرْ چَهْوَانْ - سِيلِيمْ بَهْهَه كَهْ بَهْرَه بَوْانِي
تَلِه مُلْ كَعْنَههانْ اَكَه تَرْمَه تَهْ اَمِرْسَ نِشْ بَهْيَانْ كَرَانْ - اَكَه دَهْ بَهْ دَوْنَه كَمْوَنَه قَوْهَه طَبَه
پَهْنَزْ بَهْيَانْ كَعْنَه چُجْهُ - اَحْمَدْ صَابِسْ دَوْنَه قَوْهَه طَبَه پَهْنَزْ بَهْيَانْ چَهَه نِي زَ اَكَه سَهْ كَهْسَ
وَنَهْ كَهْ - كُلْ گَرْشَهه بَكْنَه - دَيْپَانْ يُعْتَه وَنَهْهَه هَيْوَتْ بَوْنَه بَكْنَه -

أَمِه عَلَاهُه چَهَه دَجَبَه دَادَه كَمْرَه بَيْنَه مَتْهَه دَالَه بَلَهْهَه - بَهْنَزْ ذَهْرَه تَيْهَه مَنْخَصَرْ موْلَوْهَه
مَشْنَه كَرْه ذَهْلَه طَوَالْهَه گَرْشَهه -

اَحْمَدْ بُوْأَرْه اَوْسْ بَاهْنَه زَبِرْ دَسْ عَقِيدَتْ مَشَدَه سَهْ اَوْسْ زَكْهَه بَاهْنَه زَبِرْ دَسْ عَزْتَ
تَهْ لَه كَهْلَه نِصِحَتْ كَرَانْ خَرَادْ دَوْسَتَنْ تَهْ آسَتَانْ اَوْسْ سَخْ اَحْتَراَمْ كَرَانْ - اَسَتَانْ
پَهْلَه گَرْشَهه تَهْهَه اَوْسْ اَكْهَرْ شَبَهْ بَيْدَهْهَه كَرَانْ تَهْ ذَكَرْ اَذْكَارَسْ مَشْخَوْسَه دَاهْ، رَكْهَه جَاهَه كَرْنَهْ
اوْسَه لَهْجَهْهَه عَادَتْ، اَمِه بَغَاهَه اَوْسْ نَهْ تَسْ آرَامْ بَاهْنَه، رَكْهَه پَهْلَه اَوْسْ سَهْ
زَيَادَه تَهْهَه بَاهْنَه - الْبَهْتَه اَوْسْ نَهْ سَهْ كَهْيَهْهَه پَهْهَه بَاهْنَه - كَاهْهَه بَناوْنَه دَاهْنَه بَاهْنَه

اوں آخری و ائمہ نام پانے بنادوان تھے لوکن کھیاوان چاوان تھے، لکھر س پیٹھ اُس
کاغذی لوکھ سماں، اپنے تیاری اُس گھوڑے لیوان کرنے۔ اہنہ دین مریدین تھے عقیدت
مندن مہند اوسمیہ شمارے، کشیرہ شد پر تھ طرف اُس کو لوکھ میں نش لیوان، وہ گھوڑ
زیاد تراوس اور کمراز کہن میں گزھن تھے پہنے سلسلہ چھے ارت جاری یا نے از تھ چھ زیاد
تل لوکھ کمز علاقہ کی اور لیوان۔

اٹھ خاندانیں سوتی والبستہ بی طریقہ تھے چھ پروٹے زیستیہ احمد صائب علاقوں یانے
مریدین نش گزھان اوس گد پیٹھ اوس خالیہ صائب بہان تھے احمد صائب نے غار حاضری
مژا اوس اور پسہ والبین عقیدت مندن، عقید پیٹھ بلوچھہ ہومراوان۔ احمد صائب
اوں آخری ایام مژر کئے ہیں گزھ نیسان۔ ییلہ احمد صائب گزریو تو اوس سجاد
نشن بر و نٹھ خالیہ صائب مقرر کو رفت۔ ییلہ خالیہ صائب علاقوں گزھان اوس۔
سوہنہ صائب اوس گد پیٹھ بہان۔ ییلہ خالیہ صائب دنیاہ مژر داوسوہنہ صائب
بنیو و سجاد نشپن، سوہنہ صائب اوس علاقوں گزھان تھے گد پیٹھ اوس بطور مشپر
ساف صائب بہان۔ ییلہ سوہنہ صائب ان اچھے و پچھے سافت صائب بنیو و سجاد نشپن۔
سافت صائب مرنے پتھ چھ اٹھ گد پیٹھ از عملہ صائب بطور سجاد نشپن بھر تھے اہنہ
غار حاضری یا نے اہنہ علاقوں نیرن و زمچھ اور ہند بولے غلام نبی بٹ بطور مشپر گد
پیٹھ بہان۔ اٹھ روایس مژر آپہ نہ درجتے دادوری گزر تھ کا نہ فرق تھے نہ
آہ لوکن ہنہ دس عقیدس تھ شوق مژر۔ لوکھ اُس کی تیلہ تھ کھیجو ھتھو لیوان تھ عقید

مُطابق پندرہ حاجت لوان تے نذر انہ دوان - احمد بیوائی مر نہ پیچھہ از نام گپہ
پیچھہ وری مگر اور پس گڑھن مشرچھن کا نہ کی آہن -
امحمد صائب اسٹان :

امحمد صائب سید شپھد وری دمبر پراؤ تک ۱۹۱۸ءِ مشر رحمت حق - یتیلہ
تمن دنیا نزاوک وق ووت کینشنا طالبین وون مل آئیہ باپتھ - پن طالبین
کمن تمل آئی وون تمن مشر اوس صد صائب کرال پاندچھ تھ خالق و ور ذہ کر
گولاب باغ شامل - پم یتیلہ تمل آئیہ گپہ اکس جاپی آس اکھ لڑکی تمل کلس کھستھ
تمل چھاناں - پم گپہ تھ آتی رٹکھ مہنس مشر تمل تھ آنکھ احمد صائب - احمد صائب
پر گڑھنکھ پم کم چھانی - تمن پیو و صاف صاف ون - احمد صائب گو ول رنخ
ہیو تھ وون اوت پیچھہ چھازاں و دمکت ز لٹکی ہندڑ سر چھاڈ مشر تمل کھبس
پیچھہ ووت احمد بیوائی - سے لوگ تو بہ لقسر کر شہ - امرہ پتھہ مونگ تھ دعا ز
بار خدا یا احمد صائب تھا و وہ ذیتے رزق - آتی پچھو دن ان ٹھ

لئیے عپر چھم از روز یتیلے
لئیے از چھم کوسن کراو
مسول باغس رس لوگ یتیلے
لئیے از چھم کوسن کراو
کبک رفارات قدم لوٹ لوٹ لیے
پیو و صدم تکنے پن گدھ ریو و

و دنا بدنس چھپس تینگل ٿئي ٿي
لئي ٿي از چھپس کوسمن کراو
احمد بيوار سه تراو ٿئي ٿي
پيئي شاهه خوبانس چھم جاے
نادور ع عشر چھپس سلامتري ٿي
لئي ٿي از چھپس کوسمن کراو

پيواس رياضت خاطر ڪي نقرى خام گھٹ بومت ٽيچه "چله گھٹه" ناد
اوسم - آنھ مشرزاوس ٿي ڏويم لفرواتان - احمد صائب اوسم اکثر ڏيڪي ٿي مشرزاون -
آنھ چله گھٹس مشرزاو احمد بيوار دفن ڪرن - آمېه چله پچھ چار ديلواري ڪريستي خاله
صائب ٿيچو گنڀي ڪابن خاليه صائب ٿي وقتس مشر - ٽيله خاليه صائب گنزو ڦيو سه ته
آو آنڌي دفن ڪرن - آستانك مکمل تعمير ڪور ساف صائب - آستانس پيٽه ڪنه
چھئي اکھ مسجد ته تعمير ڪرن آمېش - احمد صائب گه پنه واعد عقيدت مند چھر
پلوان ٿيچه نسيه ڏون ٿي آستانس پيٽه حاضري دوان - آستانهن دارين ڦازن
ٿي آمېه گريله چھئي سايه پنه وشه گنڌي ٿه -

آت چھ پيٽه ڦر ڪي ڦاله لگان ٿي احمد بيوارين دده چھ بيو شانه
شوکسته ٿي ڏويم دامه سان مناونه ڦوان ٿي احمد بيوارس خراجه عقيدت سوزنه
ڦوان - آمېه ڦاله خاطر چھئه کا ٿئه خاص دده مقرر - وہ گودا ڪتوبر نومبرس مشر
چھ ڦوان ضرور مناونه - آمېه خاطر چھ باضا ٻطيه اعلان ڦوان ڪرن - البتہ دوت

داریا ہو وری لو پیٹھے پ دوہ ۲۹۔ اکتوبر مناوان ریے دهه چھڈا و موجوب شخص
کرنے آمُت ت کیا ز امر دهه چھڈ خالی صائب تر دنیا مشڑ دامُت۔ ہرگاہ اس تھے
دوہس پیٹھ رؤ دیا بیسی کرنے پیچ رکاوٹ آسہ تیلہ مہکان چھڈ دهه ید لجھ۔

شان نزول :

کاٹھہ ت شاعر اکتن ترنس کلامس چھڈ شان نزول ضروری آسان۔
شاعری جمازی اسک تن یا حقیقی، دنیا وی اسک تن یا صوفی۔ یو سہہ ت صنفہ سخن
آسہ تکھنس چھڈ کاٹھہ سنتہ کاٹھہ باعثہ بنان کیتھہ نتہ کیتھہ چھڈ بیٹھ سپدان
پیچ ریتے و ف اچھن ہندر ڈریعہ دس تام داتان چھڈ۔ کیتھہ نتہ کیتھہ چھڈ کن
بوزان سینٹ اشر دس پیٹھ لازمی چھڈ۔ سیلہ کیتھہ نتہ کیتھہ دس نش واتہ سے چھڈ
تمام عناصرن کارس لاگان نتے نیو دن تے قلمس لیتا کھنگ حکم دوان۔ گو کہ بستہ
ورکے چھٹہ انسان کھن و نتہ بغاڑ، احمد بلواری پ کنٹھاہ وون۔ تھہ مشر چھڈ تی
پ تسلیش آویتہ تہ باون تہ بنیوس کاٹھہ نتہ کاٹھہ سنتہ وجہ۔

احمد بلواری نیو اکہ دھہر آکی مریدن احمد نگر پیٹھ بادام والہ دعوں۔
ہمس ستر اسرا مر و قتہ داریاہ طالب۔ مرید پسند گر شیدان لجکھ بادام والہ
منٹری و تھ۔ ساری طالب و تھس ز سار دے شاعر و چھڈ بادام والہ پیٹھ کیتھہ
نتہ کیتھہ و نتہ۔ لہذا و ف تو تھ تہ کیتھہ۔ احمد بلواری کوڑھو پیر تکنٹھ کالی
لوگون ون خد

لُجْسِم پھکیاہ بادام وار
درایہ اچھے دار تی وچھائی
رمپه رمپه چھسَم چائی کل
لاپ جل جل حضرت بل
رحمتک نبی چھم نور ژاکہ وار
درایہ اچھے دار تی وچھائی
کینہ دردکو نازن زائل
کینشان کھتن پھٹے پھٹل نائل
کینشان موڑوئی کینہ بیگار
درایہ اچھے دار تی وچھائی

احمد طیواری اوس پینڈگرے احمد ننگے پہنچنے اوہند مودہ رشد غفار صائب گوو حاضر
طالبان ہندس اصرار س پیٹھ وون ہو رشد گر پس پیٹھ عد
ئے کڑھسم بڈ ہس بائی
ڑ ٹرایوکھ سانہ آنگانی
ڈتم درشن مے جانائی
ڑ ٹرایوکھ سانہ آنگانی
پر زولس عشقہ تب جوشن
چھ ما تھر کاٹھ دوا پوشنا

په ڈھنہں جلوئے نے چائی
 ٿڙ ٿرایو کھ سانہ آنگانی
 چھو قادری نادری دربار
 سبز نامے وچھم سرکار
 چھو آمُت شاہ ۾ جپلانی
 ڙ ٿرایو کھ سانہ آنگانی
 فقیر اه سلسلہ کبروی
 تمُس موہرشید رسول عربی
 حق الحق محمد حمدانی
 ٿڙ ٿرایو کھ سانہ آنگانی
 په احمد بلواری چھو نوشی
 چھوان مس پیالا پاہلوشی
 وچھان چھو نور یزدانی
 ٿڙ ٿرایو کھ سانہ آنگانی

ماہر صیامک رپھ اوں - احمد صاب اوں شراکه دورباره مولہ اکرس گپر شہر
 پہنھر افطیار کرن پتھر آئی تو کھا چھوان ته کور پوہیوت ون ون ته احمد صاب گودی بوزنس
 مشزمس ته امیر پتھر کینہ کال وون عز

شیہ قدرے مڈرے مسے چھپ راؤں بال
 ہوشہ پنے نوش کور مسے چھپ راؤں بال
 ح حیاتی گوم معراجیسے روز کوتاہ کال
 دوپ صدقیں ٹرھین کتھے چھپ راؤں بال
 ہا طالب وات ماں یے روز نائلی نال
 پکھ کتھے نو بازارے چھپ راؤں بال
 تھیل بیروس مش چھ اکھ گام "اگر پانھن" اکر دھ ہم اک احمد بٹواری
 آئے اکس ناگس پیٹھے ٹکس ستر ڈکھ دکھ بہتھ تھے اتنی چھکھ پ نظم نص غزل
 و ذمہت عز

پسند را زنہ دربار نغمہ کران پھی پڑستانو
 سوز منصور گر بزان کن می تھاییوم گوس دیوانو
 کسب را ز ہو شر شب و روز چشم نیران از آشیانو
 سیمرغ خشم و خمار تختہ سیمان ڈیونظم و مڑانو
 قتل شیئ محیط و چشم اللہ ہے کما کانو
 احمد بٹواری واللہ با صلوٰت و پھان نورانو
 بسند را زنہ دربار نغمہ کران پھی پڑستانو
 سوز منصور گر بزان کن می تھاییوم گوس دیوانو

ہم تو باتھہ چھو احمد بٹواری تاگہ بیل گاندربلہ و فرم تو پیلہ اتے دعویں آس۔ اکھ
چھو پونزیر باتھہ ع

تل پاتالہ کے شاہ ناگر رایے
و جھس مایے ہی یے مال
شاہ بلا پر ف پادشاہ بایے
تس ہو زایے ہی یے مال
حُسْنِی تھر پچھڑ عشقہ نیبا یے
و جھس مایے ہی یے مال

تے دویم باتھہ چھو ع

ناگر رایت ہی گل یے
ناگہ بلہ پرارے گل یے
ناگر راء گوم پاتال یے
ناگہ بلہ پرارے گل یے

اکر دہہ اوس احمد بٹواری سو نے مرگ دعویں رٹابن کن دو نپہ و تھ
کوت چھو گرہان پیو ونس لداخ، نہا سہ چین - امرہ پستہ کینہ کالی و ن

ہم تو باتھہ ع

مشر چنکے سودا گارو کتہ پیاریو
کتہ آکھتے کتینکھو وطن دارو کتہ پیاریو

از سیاہی نیر پکارو چین مانش مشن
افسر چینی چھم دیندارو کتہ پیاریو
تہ دویم اوس عد

سالس درایپ کھے منز چین آنی
جب شیع ہائے دُر دُلزیے
ابرو کماں چھکھ تپہ لایانی
سینہ بڑ آس دار دُلزیے
تم پر از جگر چھم نہ نیر آنی
حبل شیع ہائے دُر دُلزیے

احمد پُوآری بحیثیت شاعر

احمد بُو آر کی بحیثیت شاعر: گنوم ہم صدی چھیہ کا شیر صوفی شاعری
ہنری صدی گندر اونہ یوان۔ یہ چھیہ ہر نگہ صوفی شاعری ہنر تر جان تر امی برکت
چھیہ کا شیر زبان ہند و امنہ واریاہ کشاد پسپت۔ اگرچہ امتح صدی منز غول امی ہند
کرت پھر کا شیر فوکٹ لوں اوس بنیو مت مگر صوفی شاعری ہند کار دان اوس امیک
کا نہہ پروے برہنہ درگے روں دواں۔ امتح صدی اندھچھیہ کا شیر صوفی
شاعری ہند آفتاب کشمیر احمد بُو آر کی تھیہ پوں ان تہ پر سپھان۔ سیو چھیہ واریاں
لعل دس منز کلامہ و دنمٹ۔ غزل، ورن، نظم، تہ نعت چھیہ میو پنتر باز ہند
ذرعیہ بنومت۔ یہند اکھ مشہور لغت چھیہ ہے

سردارِ حالم از کا سم غم والد پھیس بپھیکم
لا الا الا اللہ گوئی ابالت گنڈھ پران دوہ کوڑاتھ
چھیتہ مہے مرفت چھکھ جا چم والد پھیس بپھیکم

تمئن ہند نعتن ہند طرز ادا پھیک الگ تہ باویچ نیج چھتے وکھر بلکہ مفتر دع
شاہن شاہ حبیم شاہ کوٹھ میانے
بالہ نیو، مس سبگر طالہ مہر مانے
سہ تہ نے اہم میتہ تکیاہ چھمانے
معشوقة سورگوم تعشوقة چمانے

غار آباد پیلہ بنیو آباد
تس پیٹھ حکمن کوڑ اعتماد

سُئے بنیو ڦالگه مُوختارو

دلبرو دلبرو میانِ یارو

آحمد ٻواڙس چھ گائشِ صوفی شاعری اندر اکھ ممتاز مقام حاصل۔ ہیند
کلام پچھ سر سارو که تے رنگ بستے گی ہند اکھ موکل ته پر کھادنا لایق
خزاپه تے هر رنگ فٹی چاپک دستی نمونے۔ اگر شاعری متعلق یہ ون مصحی ماں
ز شاعری ہند روح چھ استعارتیله چھ آحمد ٻواری شاعری اندر امیک
برلو ٻراستمال پُمدسته چھ پیش سالانہ سفریج کیفیت تریھ کنٹی ظاہری
تے ویدن استعارن اندر ورتاوان یتھ امیک ماں عام قاری ته ہیکہ
سمجھ ٿيٺن

شیر سند دمہ سند عتم کھیوو بالو شیر سند دمہ دب تاف تاف
شیر سند دمہ دب گی کھیڑی شالو لاو یہ کتیو آلو گوو

صفایہ دُنیا وفا یہ عوّقباہ صدایہ سایلاہ مڈا یہ پادشاه
تر ہے چھکھ پانے یہ کنیا ہنکنہ صدایہ سایلاہ مڈا یہ پادشاه
نخت سیمان پر چھ چھوڑان ہارا شیوناوا اکٹ کیا دیان
شمہ جاییم درون گومت کرلاہ صدایہ سایلاہ مڈا یہ پادشاه له
کشپر ہند مشہور دانشور محقق تے نقادر محمد یوسف طیبگ چھ آحمد ٻواڙس
کلام سپھ پیکر آیہ تنقیدی قلم ٿلان:

ٻواڙک چھ سو فیانہ روایت ہندس اندس سپھ صہمیر اسد میر ته احمد

له پغزل چھ گو ڈنجپ، لٹھ چھیان -

زرگر ہوئن کار وہ گنستگر استاد۔ یہ فضا تے مشکل کن کتو ہمہ صدی ہند
باس چھ دوان مگر کیوں ہمہ صدی منش پینڈا لوک پینڈا مہرو د۔ تو چھ
پینڈا زبائی تے معاورس پیٹھ پور پتھر تے توے چھ سہ بڑے سنگلاج معالن
پوٹ بنادان۔ تنسیں کلامس منش پھر نادر تے محب پکریں تے تصویرن ہند
اکھ طسمات بوزنے یوان۔ یہ ہیکہ صوفی تجربہ ہستھ مگر امھر چھ اکھ
لاشوری ہاشمہر تے۔ ہو کھے ہو دے تجربہ چھ اکھ غار شخصی تاپر
ستھاوان مگر فتنی رنگ لشکر ہند یہ اہمار چھر ذات تے نفیاتس منش
چکھ خبر کتیں سنگلہ پیپن ہند انہار سقاوان تے بطور ک سپرد فنہ کر

شادا بی ہند ضامن ہ

نورِ کس ملکس نورِ انسان

بُولِ چانِ جو گیوں بُنگالی گه

احمد بواری چھ سالگا ہے سفرس دوران کلہاری صحراد کھ منزل خونہ
جگرک گا شرطے کران۔ تو چھر پینڈا مکمل یارا دک طوکھ یہ وشن
منش بر و نہہ برو نہہ سقاوان نے سالک چھر پر سکھ صور تھا لک بتر تھا دان
اگر سہ مرشد سند فرمان مکمل پا ہمٹھ علاوہ۔ احمد بواری یہ زینہ و نہ
چھستے تو جہہ منگان نے سالکس چھر زبردس کر لیوٹھ سفر میتوھ تے تو چھلیپن
تے سکارنٹی ز مختھ چھنہ ضایر گڑھان۔ امتحا نچھر کریچھر گر چھر چھنے والے
وای پرستیم گڑھان تے مختنک پھل چھر محنت کرن والیں الایوری میلان ملن

ح. محمد یوسف ہنگ "وادیج لر" آبک شمع" کیات احمد بواری مرتب ڈاکٹر آفاق عزیز،
ڈاکٹر محفوظ جان، غار مطبوعہ -

یئیند رانپ نہ دربار لغمپے کران پچھی پرستانو
 سوزِ منصور گریزان کن میئہ تھایم گوس رویاںو
 پیر چھڈ مردن ٹبنتھ نقش برنسگ چھکھنے سو لاف
 چھے فخش موز و رک بے محنت بے ساماںو

امحمد بٹواری کلامہ تلہ چھہ واضح نہ راہبر سلوکیج و تھرھاران تہ گارن
 واکس چھہ مینکہ یار بلیہ تن تہ من چھلن تاکہ دے حسد کپیہ، لفترت تہ
 باقیے دُنیاوی عُنقر گرذھن پاک تہ ادھنکیہ بنی آدم کنہ مقامس کن پنکہ
 سوچھتہ - کیونہ پلہ پنہ غاطر چھہ سالکس لا بوڈی کیترن ٹائتنک مقامن
 ہند مسافر بنی یئرہ غاطر بہودر، ٹدر تہ سابر بندک تلقین چھہ کرنے آمت
 سنتی چھیہ یہ بشارت تہ دینہ آپشہ ز سرگزٹھہ پپراون. ادھہ نکیہ السنان
 گنہ کمالس و استھ نیتے ۴

میئہ گو در گوش و صوی دم
 گیوان مطریب وزان نیر و بم
 کرکھ بیہ فاش گرذھکھ برم
 چھہ آدم در نفس ہر دم
 فانی شیخ سید لش پیٹھ چھہ احمد بٹواری زبرد س توجہ دیمیت
 لسند خیال چھہ ز فانی شیخ چھہ سورے۔ سہ چھہ فانی شیخ پیٹھ او
 معکھ نور دواں تکیا ز لش چھہ یقین نہ فانی شیخ چھہ دُنیا تہ عقبی کن
 رازن تہ و تن ہند محروم تھیہ ہے چھہ سالکس اصلس تہ فراخس منزہ تیز

کرناوں بیچپناوان، نفع نو قصائِ کوون فکر تاران، صحيٰ ته ناصحي و پڑھناوان،
لایہ بیخا پتھ و مختہ بادان تے مگھی پڑھ پتھ کنڈ بادان تے آنہ گھٹھ ختم گزھنے
خاطر مختہ کرناوان تے آخر باعنة بوستانِ کل جھاؤ ناوان ته تہند عالک
بناوان۔ تو سے چھرستھر ہی شار تستد مئیہ زنم لیان مثلن۔

بے پسہ انسان بہر و ناوے

بے پسہ انسان تاون زد

با پسہ انسان آفتاب جہاں

با پسہ احوال دیدن عیاں

با پسہ انسان چھم شہشہاں

با پسہ گدا سیدی نہ نانیہ

فنا شیخ گزھنس سینکریتیہ کریمیہ ته نہ وہ تن والہ سفرج متعھر لاگے
سالکس سیدان چھیئن تھ بہترین بادھنچھیہ احمد بیوارنہن اکثر شعراں منزہ لبنا
یوان۔ وہل گوو ” نے ” نظم چھیہ پڑھنے لہاڑے امہ تحریج موقعہ محل تھے
تھنڈ بادھن۔ جنگل س منزہ رائیں وہ پریں۔ سہ بولڈنیز مصن۔ تو رتبہ دارواش۔ ایں
شہر نے بازرس منزہ واتناوں۔ چھاتس آنھے رائیں لکھن تے سہ شستھ نے گریں۔
لوکھ لوكھ لدھ بناوان۔ نے وزیر لکھن۔ واين وول میں تے اپ سوزر
بوز ناون۔ بیہے صور تھاں چھیہ سلوک چھ و ترکپن والیں دریش آسان۔
سالکہ سیند سفرک تھے نیہہ ہند ارتقائی صور تھے حاکم میش چھیہ اعلیٰ فنک مظاہر
احمد بیوارک چھر امیک اعتراف غار محسوساتی انداز امک تحریبیں زاؤ جار

پتھروئے رائل او سس بہ رائل وو تم تو تے نايل
 زخمن تھندین رو دس بہ مایل گلکارن پی طھ ترولس
 حکمکہ کس تھنس لیس بیٹھناو نے مر جاتس کران دے
 احمد بیواری مو خسر دون نے نے دپان لاؤ جارس
 احمد بیواری دس زاؤ جار لفظ استمال کرنے ستر چھتے اتھ تجربس منہ عکافی
 نزراکت پا د گر شھان تے اکھ حسین تہ مار موند پکیر چھاچھن منزرو و تھلان۔ احمد
 بیوارس علاو چھیے واریا ہو شاعر د نے "نظم د فریش و دھل کو و محمد کھار تے جلال
 تھ الدین روئی چھے ناو تھیں قابل۔ محمد کھار د نے "چھیے احمد بیواری نبیہ" منزیر ارشادی
 چھاپ مشن :-

پتھروئے رائل او سس بہ رائل وو تم تو تے نايل
 زخمن تھندین رو دس بہ مایل گلکارن پی طھ ترولس
 نئے تئے گئے کریم با حساب سپرس بو لا جواب
 نازپیں وہ ستہ کار جان پور ک بجا تو رس تھے پوکر لسن

لہ محمد کھارا دس شاہ گونڈ حاجن روزان۔ سس زاد ۱۸۹۴ء تے مود ۱۹۶۷ء

(۱۸۹۴ - ۱۹۶۷) مشر - ۱۹۷۷ء منزیر چھاپ حلقة ادب حاجن آمر منزیر کلیات -
 ایک ترتیب کار اسکر محمد احسن آحسن -

سے مولانا جلال الدین روئی سپرد ۱۹۶۴ء منز تولڈ تے ۱ جادی الثانی ۱۹۷۲ء بھری
 شاکر وقتہ سپرد حمت حق۔ یہم اسکر بخ روزان یہنڈ مزار حجھ قبیلہ ترکی مشر۔

ژوشنِ عین ستم سرخ گرئم، کر نمیته بدش
آوازِ شیراز حلقة ییندراز فروان شش جهات
(احمد طوارک)

تہی	
پہاوسش در بیابانے	تو نے وو تم گلکو چھانے
میئے شرط نم تمان و سخانے	ستش نالان چھنے در دیچنے
نجارس او س عیانے	کورم تو رش بریانے
نیا گرئم خوش دہانے	ستش نالان چھنے در دیچنے
کر تھے سوراخ میئے گرئم نے	ستن عرشن چھنے نالانے
تیزان صاحب زانے	ستش نالان چھنے در دیچنے

(محمد کھار) — بحوالہ گذشتہ صوفی شاعری جلد ۲، مرتباً موتی لال ساقی (۱۹۸۵)

احمد طوارک نے چھتے پنهنہ وجہ ریچ آڈرن تے امک مختلف پڑاو بیان کران۔
یہ نے چھتے صرف نے روزان ٹکلکہ چھبیر کتی پراؤ نکہ سفریچ لواد بناں۔ نے چھتے
مختلف دیکھ لاؤ و تھ پنتری باو تھ تہ بدلاو ان۔ یہ چھتے گھے ضامن بناں تے گھے
عاقل، گھے ملزم تے گھے مظلوم، گھے منصف تے گھے حاکم تے باضے عنہ لام تہ مثمن

ژوشنِ عین ستم سرخ گرئم، گرئم بیته بدش.

آوازِ شیراز حلقة ییندراز فروان شش جهات

چھکچھہ تہبر سترک پار گام جگرس لوئیس ڈریاوس
دریا و بے ناوبے منقاً کتہ آو چھص منقاً سترک و اوس

ستھ نیہ ستھ برچ ستم لشگ بادنے لگا منزرا کئے

لظیمہ چالہ باتھ "یندرا زیر نہ در بار نغمہ کران چھٹے پرستا نو" چھڈ اکر کپا نہ تن
بلد گامہ آکس ناگس پیٹھ پہتھ و نہ آمت۔ امہ باتک گوڑی تیک شارجھ
راز پندرہ سندس در بارس کمن اشا کر کران میتھے گوئں چھڈ چلان تے دو یہ شاہ
تلکہ چھیہ اکھ سوہ صورت حال در سنجھ گڑھان سیمہ کہ باونہ استکر لوزن دول منڈر
چھڈ گڑھان۔ چوکرہ شارک حصن چھڈ تیوٹ نکھار تے چہار لبائیں زیسوڑ منصور
واسین علما نہ آسیہ باوجو چھڈ اکھ سہ منظر آپھیں بروئیہ کئے رقص کران
یہیک تصور بہر حال عملی چھڈ نہ کر بناوٹی۔ نغمہ منصور لوزن دول چھڈ
کمن دینے ستھی دیوانہ، جنوئی تے بے قابو گڑھان۔ امہ ستر چھڈ سیمہ کتھہ مہد
باس لگان زیسوڑ منصور کر دے چھڈ بہر ساوک تے رنگ بستہ۔ اتھ منڈر
چھیہ ڈرامائی صورت حال تیقظے نظر گڑھان ییلہ شاعر شارک ارتھا فکاری
سان بیان چھڈ کران یا نے

سوڑ منصور گرپر ان کن میہ مقایوم گوس دیوانو۔

شاعر چھڈ منصور خراج عقیدت ادا کران وناک زیمک گوڑ دو گیان ختم
سوچھ کران" اکھ شر تے بیسیہ بے گنڑ او مرہ با" چھڈ منصوری فلسکٹ ٹاکا کا
شوت۔ ہیوند تے مسلمان الگ الگ گنٹھ راونس اگرچہ سدھکے الکار کران
اوں مگر سہ چھڈ واصٹ کران زیہ چھیہ کم تو سکر اندان بلکہ چھڈ منصور زیا پھر
امہ شاھ پرپان دارس پیوان کھالن تے کیا زمکن گری چھنپے کھی کارس منڈر بقیت
چھٹے بہر صورت نئیان منصور نیہ علی تجربہ اگرچہ احمد بیوار ک علامتی طور

پیش کوئر مگر یہ علامت پسندی چھے تسلیم پنہ تجھیں عکسی کران۔ لہذا چھ احمد
بٹواریں اوندوں یہ باس دوان ز دنیا اس منزگزھیہ دو گینار فرقہ پرستی
حد کپنے تے دل نظری تصور تبلی ختم میکہ ہیوند تے مسلمان آکوے گنڈوں نہ کریں
توے چھ یقظ ہیو شار علامتی پوت منظر منزگنے پوان:

گو و منصور فنا دیوند کن ہیو سے ہیوند مسلمانو

آن پرس نومنع چھنے گدرن تھایہ روزالو

اکھر بُس اندر چھے مکھ طور علامت پسندی ہنڑ تر جائی۔ تیجے علامتن
ہندس پوت منظر تحت چھ پنہ رو گانی تجھ کب مظاہر کرنے آمدت۔ اگرچہ
یہ تجھ میہ ذاتی تے الفرادی چھ مگر امینک لوہہ باب تے ما حصل چھ بین الا قوامی مشن

یہ شمع چھ لاطمع را در اس چھے پر زلانو

شب گو و آوصبا گاشہ نشه در او شب ہنڈچانو

احمد بٹواریں کلام س منز چھ شبیہ کاری ہند عملہ دخل تہ۔ سہ چھ بین
ہند ببر پور استھان کران تے شبیہ کاری ہنڑ تجھ کب بر و نہ پکنا دان مشن:-

چشم انہ آہو بیناہ ہرسو

آم تیر آبر و چیخ کو تری

چاہے زندان عشقہ زندان و نتے کمن کیت

عشقیہ مجاز س مرہم ولدار لگارا۔

ستارے دند چاہی مشر خندان کیا جھپڑ تراوان لوڑ
 بے بہامو خنہ لعلے سین آدم جما الصجم

احمد بیوک جھپڑ نظر ہے تے جھوٹ نے کھنہ کرن والیں کھنہ درویش ناوکران.
 تے تمن پیٹھ خوب تھ حقیقت پیٹھ بنی طنز کران۔ یہ کھنہ درویش لوکن اپیٹر تے
 فریب و متھ مطلب جھپڑ ناو جھپڑ والا ان تے لوٹان تمن کون جھپڑ بہ اشایہ میتھ مشر علاشران
 ہندر بھر بیڑا استھان جھپڑ کرنے آمدت تے استھان ہندر تھ جھپڑ مدد شنیٹ آمدت مشن

وچھم باطل از کیس درویش
 بہ مشنے مکر لاگتھ ریش
 چکرس پیٹے پیٹے گمٹھ بھرم
 سپد محسم سپد محسم

وچھم میئہ عاگر کن مکر بافقیرن پامسے دلاؤ فر
 نیلو شیرن شکر دل تہندی ہچھر بولدا نو
 یمند رازنہ دربار نغمہ کران جھمی پرستا نو
 سوز منصور گرہزان کن میئہ تھاں گوس دیوں فر
 امہ علاو جھپڑ احمد بیوک آرک پیرن تے ملن پیٹھ تے طنز کور دست سیم نقلی زاو جار و نز
 و نز تے ہاؤک ہاؤک لوکن نتھ جھپڑ ہوان تے لغیز پر لشیہ بیٹھ دیا جپھر ڈان مشن
 وچھم واراہ سکھاہ نتھیٹھ شنی
 فقہر لاگتھ پیھران شنی

دِوان نہیکے جہاں تک دم
 سپدِ محمد سپدِ محمد
 ملن بابن مُحْمَّم کیا چاو
 قلاہ بَر سرکورون متھر کھراو
 چھوئے گھشار چھر خرچاؤن
 سپدِ محمد سپدِ محمد

احمد طواری چھر برشی ناون ہندپس پوت مقتدر منشِ پنشہ

سماں کا پیدا و پیچ ہو خر ہشراو ان تے فکر تما پرخ کوشش کران ہے
 جنگ لوگ راونس بیتیہ، ہنو ماں
 راونٹن خاندان گھو و ختنقد
 سیتا یہ ساز کوئ نازن پاں
 جان چھم میل تھر چھانس سستکر

•
 سفر سیف الملوکس کڈن ہر دم طالبیں
 کبیر برہم صبر کر لفی اشنا تے
 چھر سلطان دپنے منڑا زہوا بیدار سے

احمد طواری چھر رو حانی سفر س دو ران یئہ والہن پڑاون، مُشکلاتن تے
 طور ملر لپن کئی نامیاتی استعارن ہندپس تو اسخی سا نچیں منڑ پیش کران تے

بلند چھوٹ سا لکس را ہیر سلوگ سفر و مانی ہیجس ہندس پوت مفترس
منڑے کرنا وان سے

آئیر کھے ملتانے کی ختلائی
تار بوز ہند دستائی یے
چھنے زبانے عربی چشم چیلائی
جیشخ ہامے در دا ذی یے

نوپر دربارے ڈینٹھمکھ تن نادوان

در د مردن رو بر و تنبیلہ لاوان

احمد بوارڈ نہ ماہ پیکر کی یے

کپنے میون تراو چنچ سوندری یے

احمد بوارڈ کچھ فنا فی شیخ ہر منزل اکھ کر ٹھیک تے طولیں امتحانے پتہ

ٹے کر کی میک مگر سہ چھنے آتی رفت و طان ٹلکہ چھ سہ امہ پتہ فنا فی

رسوگٹ مذاہم تے ٹے کران تے پنہ منج کھے تے نظر ممکن چاہٹھ صاف

گرلان تے حققتیں نزدیک ولان مثلن

اصلہ مکان گو و وصلہ لامکان تھیں بیس جھیم گرے

چھم شرف المکان بالکین در حدیث ذات صفاتیں اندرے

یئتے یوت نہ احمد بوارڈ کچھ بیاکھر پور تے ہیور کھسان تے بقا بالدیک

پے دوانِ تِس چھ پور سہ زکش کئے ہیکہ رہبری کر کتھ تے کس کونا مچھ علاقے
لئن کر کتھ مشرچھی نہ لئنگری تے نہ چھیہ کا نہ بوزمہ کتھ لکھ تے یہ تِس نٹھ
او۔ گانس آوزالس سبز درم بوزن تے گانسہ باو سیو سبز درمنے زال مگر پر کتھ

چھے وکھر تھققش نزدیک مشن

عرشِ گر کتھ فناں اللہ تو روستھ پی شاہ پرے
تمہر گر کتھ چھم بعابا اللہ متہ بنی چھم رہبرے
لفی اثبات سر چھم فقیر س لا لا لا سارے
کیہنہ نہ منزے کیہنہ چھم استھ جلو تمہر کے مہر فرے

احمد طواری شاعری مشریم لفظیات استمال چھر کرنے آمئن، تم چھ وسی تے جہش
تجھ منج با ونچ کران تے شاعر ان تے تحریک بحر چھٹھ لٹا کارے۔ یو ہے بحر چھٹھ احمد
طواری بہلہ پایہ فن کار آسنک وا ضعن اشارے۔ آمہنہن لفظیاتن ہندگن چھ
تیوٹ مضبوٹ نر سہ ہیکہ کنہ تے قسمکین خیالاتن ہنڑن مندو رہن
ہند بار وہڑا وہتھ۔ شہ چھٹھ سالکس تین ٹھاہری گر تو اریخی، یہم تو اریخی
یا اساطیری مشکلا تان، مصبتن کنٹوون پھر ناؤ نہدیہ یا س دوان تر ایہ
سلوچھ و تھ چھیہ بار مصبتو تے بار کندیو سیدھی پر۔ منصور، لال مجذون
کوہ طور، سکندر، حضرت یوسف، زلینا، سیف الملوک، لوش لب،
فرید شیرین، شیخ صنا، ہیزی یاف، رادن، ہنو مان، سپتا، رام، اویں
ادرپس، ہی ماں ناگ کارے، بمبور تے کر بلا ہمشہ علامہ مشرچھے تمہر
کریم ٹھ پر دید، ہاتھا کھ تے پر خطر سپریج شریپہ ولڈ دوان لیں

پُرمن ناون سِتُو والبستِ چھٽھ۔ آئندِ کاشش شارِ چھٽھ سالکس در پیش کر می چھ
و تھ آئیج بار پار شر مینے و نز دیوان مشن
گر ہزان منز در ہی نیے لو چھڈ شیراہ در بیابان
یہ شیر پیلیہ چرخ مارانے شغال افتاب پیے لو
ملک فلک چھر لرزانے گر ہزان منز در ہی نیے لو

•

ستھ سرن سُم سندار و کولہ تارکو و نز پڑھ و اپنے ونگ سندار و کتھ پیاریو
منز چینکے سودا گار و کتھ پیاریو
احمد طوارنہ شاعری ہند بیا کھ پہلو چھو رو مان تصویح منظر لگاری
تھ علامت پسندی شاعری چھو ہون مرمندی سان صوفی منزل کمک مشاہدات
قادریں بزو منہ کم علاقی صورت اندر انان تھ منظر لگاری ہند لطف تُنناون
بلیتھ نتھیں دیدیں علامتن مطابق اظہار آسرہ مشن
در باغ شامل رفق در بیار
دم ہچھ تُلان فسوار مد نو
عشرہ مقام واٹس شا من
مشتھ گوم استغفار مد نو
زمیج هھس کو نہ اوے عاریل نو
ولیش تھ کرشنس ریشیہ مادا نس
مہاگنیش تھ کس کر نمی کار

گنگہ راز بیو چھم گنگہ بل مقانس
 جان چھم میلکه جہاں ستر
 قادری سلسلک یہ شاعر چھپی یئیمہ کتھہ ہند باس دوان زر ت
 چھ کاشر شفاقتک سرون اثر او سمٹ یہ زن تھند کلامہ تلہ عیان چھ
 کاشtron جاین تے پیز ہندی ناوپنے باو تکر دسپلے بنادنے ستر چھ
 او ہند باوژبل زیادے مارک موند، جہڑل توسی بنیومت۔ ہی مال
 تو سپے ماران، حضرت بل، بلبل، راز ہونز، مٹھوں، کول، پانچ، گاڈ، ڈل،
 لعل بازر، کوستور، شراون، شین، یوسمن، کنزل وان، موہ، لوو، ہوس،
 ڈب مشپد، وہنچ بل، لوز پور، پادشاہ باغ، راتے مونل، ناگ رائے، قند پور
 باغ لشاط، ہاڑ، طوط، ویرناگ، بمبور دزن، وپڑا ناگ، گنگہ بل، کیھن جوانی،
 لل مژ، عشم قام، اچھوں، لال پور، اسلام آباد، شاه آباد، تند فر ناگ بل،
 صفا پور، بادام، وار، کاو، کھراو، سدراام، بلاویر، روسمی، زال، وہلر تے
 یئیجیور ہی ناو تے استعار استعمال کرشن چھر آہنہ صوفی باوژ ہند کرنگ
 بستہ تے سرسا ور کے اعلیٰ منونے تے تحریر۔

آہنہ س کلامس اندر چھ مقامی رنگ اکہ نتے بیسی طرقہ طاکا پڑیہ
 مقامی رنگ چھ کنہ ناون تخت ترکنہ شفاقتی پوت منظر ک سماجی پہلو
 شزاوان یئیمہ ستر شاعرانہ تجربہ حسین، جہڑل، پین تے ویوڈ چھ باسان
 تے قاری خاص کر کاشر قاری چھ امہ کس خنس تے جمالیات فوراً اعنز ک
 مئز کر گڑھان تے اصلی ماں پیس قریب یئس چھ نے زیادہ وقی لگان۔ آہنہ شاعر

ہندوکش رچھے چھو مقامی علامشون ہندس انگلین پوشاس کس مشترک گرایہ ماران تو
تختہ چھو تھے مشک تر مز بیتھ آکس سالائنس ساسپہ وادڈا لخڑ کر تھے مغربیہ
پہنچ کشیر بیتھ لیاں چھو۔ بیسیہ تو میلہ سہ لباس تر مقامی آسیہ شلن

تل پاتا لکھ شاہ ناگریے عجھتس مایے ہریے مال

شاہ بلاو پر فی باشناہیئے تو ہونایے ہر مال

حُسْنِیہ تھر پچھو شعفہ زیبیے عجھتس مایے ہر مال

ہی مال میثالاہ دنے نایے ہی مال فقیر و کس پیو و ناو

گوہر و جوڑی ہی مال زایے عجھتس مایے ہر مال

•

بچہ مشپر بانگ پر بلان بوڑ لا سیر زالن

تھے تکیر پیکم پتہ فذیے شوہبہ وڈیے چھکھ

بسٹہ کوڑن زلفن تے خالن حُنکر جسان

لور پوریخ لور خوشیے شوہبہ وڈیے چھکھ

مجزو نتھر لائل مہنگیے شوہبہ وڈیے چھکھ

امدبوار کی چھو طبکھوتے بولڈ تجربیت کچھ کھوتے لوکچہ مثالاہ ستر سمجھا وان ہے

تو چھو آکس مہولی چھو طبکھوتے مشرکراوہ نٹے کاروان نظر گر شھان تگر اچھا امر

مشترک لالہ دریا و مچھان۔ لالہ دریا و مشرک باضے گاڑتہ و مڑان۔ اگر چہر

تیکھ کچھ جبریل ناوکس اصطلاح حسن ستر ریوایتی طور والبستہ چھٹے گر بیو اور ک

صاب چھاٹھ مشترک پنیتھ جبکھکس تراوان۔ احمد بیو اور کی چھو مر و جہ اصطلاحن کارس

لا گھ تهندِ ذریعہ کتھ صحی پا گھ فکر تاران - وہ گھ و تهند استمال چھنے یو تیوت کو رمت
یو ت باقیو شاعرو کو رمت چھنگر تیر کر تھ تیر چھن روایتی اصطلاحن ہند استمال یو
منفرد انداز کو رمت سے

شریعت چھ باغش قلاب پور سینہ ٿوئ پور سینہ بلاے

گو حق الحق بقا بالله گو حق الحق فنا في الله

احمد طواریہ کلہم شاعری ہند ما حصل چھنی زلیں پین پان پر زن ڏن
توگ، سہ ہنکہ کل عالمن ہند راز زان تھ تے زرز لکٹ لاز دار ہن تھ توے

چھ و نان

کس چھم دشمن کس چھم روست

بے شمار پرد زال تھ ہمہ اوں

مگا در و انس دوران چھر بے شمار متزل طے کرنی پوان تے بینیہ سا سے

بند پرد تے کفوک زال خن - یہ کرنے سنتی چھ سالک ساری کے ہماکپ پانہ بیان

پانش شش چھے پین آستان

اعتر چھے کعیت تے عربستان

اعتر چھے اجل تے تج علی

بؤک چان جو گیوبنگا

احمد طواریہ شاعری منز چھ ڈرامائی صور تحال تے نظر گر شهان سے

گاٹِ منز لچھ پیٹھ لا لا الا الله کلس پیٹھ محمد رسول اللہ

ذات در صفات دار و نون کیبارو شاه سکارو و ندویجان

تل پاتاچ بانے کر اج آئے بانے تھے ترا یے کہ منہ باغ
 نادان ہی مال مولو بڑا یے و بتھس مایے کہیے مال
 احمد بیو آری شاعری اندر چھپ ہر نگہ ساز تھے۔ اوہنہ پر تھے کا نہہ با تھوچھ
 ساز چھتر تار پھٹ نشر نے لگان تے بوزن والک چھ مسٹ سپان۔ اوہنہ کلام بوزان بوزان
 چھ اکھ ابدی سه روئیوان سے

معشو قہ سو رکوم تعشو قہ چانے
 لیں یلیہ بنتے سے تیلہ زانے

یندرا نپنہ دربار نغمہ کران چھے پرستانو
 سوزِ منصور گرپزان کن مئے تھابوگ کوس دیوانو

امہر پاڑھیہ دل تمبلو ونم کتیہ سخونم ساوٹیخیے
 مُشراو تھے بیسیہ مس چاؤ تھے جلوہا و تک ساد تینخیے

چھکھا زلی کزی شو بانی

ناز پتی ہا لآل مہرجانی

مو خصرن چھ احمد بیو آری رنگ بستیگی ہنڈر شاعر اڑھ تجزہ بالوں
 منڑ کامیاب گوئٹ۔ اوہ سہ درایاںی صور تھاں، منظر نگاری، سالکا نہہ با وقہ روحانی
 وتن ہنڑ وضاحت یا بیسیہ کا نہہ پہلو چھ۔ اوہنہ کلام چھ مکھ پاٹھی کاش مرزا کھڑت جان

تے اتھ مشرچہ اکھ منفرد رنگ بیر تر لیں بیسیہ کانسہ ہند س کلامس مشرمشکلنے میلان
چچھ مثلن سہ چچھ سرہن مہتر استھاں سپدان والہن شاہرا جاتن پہنڑ زکر کر لان مثلن

لحس خلوکھ شایہ لو لو

ما یہ و جھقنس ما یہ لو لو

الله دال حنپی چین ما چین

سیاہ سبز چایے لو لو

امہند کلامک پڑھ کا نہہ شارچھ پر ان والاس یا بوزن والاس
کینہ نہ کینہ دوان تپکر پاؤ ناوان - بوزن وول چھر تیوت متاعز
گرھان نیس چھر یہ باس لگان نی احمدبوارک چچہ شاید تسدے تجزہ بوہت
مشن

گلہ یار قند پھلہ متکریے لوئتنی لو

چھاوٹریے لوئٹریے لوئتنی او

لوکچارس کیاہ بیتہ پر لیم راوہ روہیاہ

دوئر گام بیم آرد مٹکریے لوئتنی لو

نموده کلام

نظم

بِرَبِّ شَيْءٍ شَيْئِ سَعْدِ سَعْدِ سَعْدِ بُوزِ نُوْنِسِ سَوْزِنِ بَلْ دِيْنِيْنِيْنِ
 فَكَمْ يَارِبِّ بَلِيْهِ تَنِ چَحْلِهِ نُوْنِسِ چَعَاوِشِ سَتِرِ مَدِشِ
 بَتِّهِ وَنِيْهِ رَأْيِلِ اُوْسِ بَهِ رَأْيِلِ وَتِمُّ تَوْتِيْهِ نَعْيِلِ
 زَخْمِنِ تَهْنِدِنِ رَوْدِسِ بَهِ مَأْيِلِ گَلْدِنِ شَرْطَهِ تَرْفُونِسِ
 شَنْدِهِ تَشِهِ گَنْهِ تَهْنِهِ كَرِيْنِمِ بَاحْسَابِ سِپْدِسِ بُولَاجَابِ
 طَالِبِسِ غَالِبِ هَرْدِمِ مَسِ عَذَابِ كَوْرِشِمِ وَهَذِهِنِهِ كَسِ
 قَنْدِهِ بَوْرِكِ آبِهِ سَعْدِ لَوْجَهْلِهِ كَعَجِنِسِ بَرْفَهْهِ كَسِ تَسْجَارِسِ
 نَازِهِنِ وَهَسْتِهِ كَارْجَانِ بَوْرَكِ بَجَارِ تَوْرِيْهِ سَعْدِنِهِ بَهِ كَهَانِسِ
 شَرْوِرِ شَرِسْتِهِ سَتِهِهِ سَرَاخِ كَرِيْنِمِ كَرِيْنِمِ بَهِهِ بَدِنِسِ
 آوازِ شِيرَازِ حَلْقَهِ بَيْنِدِ رَازِ قَزِرِ وَانِ شَشِ جَهَاتِسِ
 مَحْكَمِهِ تَبَرِ سَعْدِ پَارِعَامِ جَمَرِسِ لَوَے نِسِ درِيَاوِسِ
 درِيَاوِبِے نَاوِبِے مَقَامِ كَتِتِهِ آوِ جَهَسِ مَقَامِ سَعْدِ وَاوِسِ
 آلوْمِيَانِ يَسِ كَيِّهِ گُوشِنِ تَسِ چَھَهُ دَلِ توْشِنِ
 بَادِنِ وَطِهِ اوْ كَوْرِ بَادِ فَرَوْشِنِ لَوَے نِسِ مَنْزِرِ مَحْبِسِ
 سَتِهِهِ شَيْهِ سَتِهِهِ بَرِجِ سَتِهِهِ لَيْشِرِ بَاهِنِهِ گَلَهِهِ مَنْزِرَهِهِ

آغے سینہ فرمائے سستھ نوڑتا بنے وائسکھ کل عالم
 نیہ مشر عبّنے چھم جیاتج نے آمِشیٹا نے
 سیاہ پوش ظلمات کر رنگے رنگنے چھم جیاتی جیات
 نے نے عشق نے چھم دیان دیان تیس سوایتیہ نہ کاہنے
 و جعلنا من الماء کل شئی ہے چھم حیات الامکان
 و خن اقب من جبل الورید در وجود کثیر ج نے
 الفقر فقری والفقیر منی گدر تھ چھم فقیر
 عشق نے در د نے لاغنے دیدنے نے نے نے
 چھم شرف المکان بالمکان در حدیث شرف ک شرف امر
 آبہ نے خاکہ نے ناہنے واہنے روپتھر زور روکی پے
 افسوس گو و تین یہم نہ محرم گے تاون پیو کھ بیاون
 آبن آب چھو توں کم چھاونے لیں آسہ ٹبڈ باغنے
 دوزخ منہ نیز نیز چھاوفتچ نے سلطان ازکارس
 تکھ جایہ وائسکھ آن پر ناوے تکھ جایہ فساونے
 کیشون ایشور جمع بولہ ناوے ہر مل بہتھ درس
 حکمیہ کس تختس لیں بیہہ ناوے مر جاتس کران دے
 احمد بخاری مون خصر وون نے نے دپان زار ک جارس

نظم

لوڑ کہن عالیں باغر و ساقین کئے گا سمجھو موسے خانے
 بالنصیب و امان ہر دربار سے لفیض تمنہ حاکان
 بیوں بیوں ملتیں بیوں بیوں تاشپر بیوں بیوں چکھا سماں
 امر رُب العزیز کیا و چھو و نس کقوں در پیشان
 ہیں ٹھوں بیوں بیوں دلائل قدر ترس لگے قوربانے
 زینتھ فتنم بیتھ خاک والنس و وہیں حضرت انسان
 ساری مطلب لشہ چھی پالنس ه جس کوئی چھی و امان
 و نحن اقرب من جبل الورید چھی کواہ آیر فرقان
 وحدۃ الاشیعیک از گنج مخفی کنت کنز رحمانے
 سید المرسلین پالنس نرش بیوں خدا یچھی آشکار
 ذوق شوق تہندے پا دا کرنے ستمجز میں نواہمانے
 یارِ گار تکر سندھجیم صدیق اکبر معتبر نور جہانے
 ٹبیت ہاؤں پوز و روون چھی بنی دوں اچھیں گاش
 صدیق بے رنگ و صلگ سرہنگ نور انوار دردانے
 حضرت عمر خوش گو وعدس معمود حق سیحان
 ہابتن تہندی غائب زن اؤٹھ کو کتھا اسی زمانہ بوزان

درستم کوڑا لے نے قهر شیطانشَ نِز جہاں گئے مسلمانے
 نینیں فرقان وَوْمَکه از لامکان حضرت عثمان سونبرانے
 روح الامین شک کوس سوختن عاقلمن روغنا چار جار
 باحیات سلطان حضرت عثمان ثور بیار شاہ ارکانے
 شیر جبارن سیبر اسدارن امتحان کوئرنے وائے دانے
 برادر سرو راقی کوثر در دس هـ تھر زوال الفقار
 سرستم کریمتم در راہیہ معلو لاه پایہ بود شاہیہ میر دانے
 آنہ گوہنڈ مختپار در راہیہ سر بازار ناو نیریم پدمانے
 اپنے کری واؤن ٹھنڈش تاون یاون ٹزو مند چھان
 مستور آنگن کو ستور بولان دیوانہ گھوپیرستان
 عیند روہ رکہ کوئ و گھنوتہ حورو سردار اوں بوڑانے
 سوزی ما زند راں بو زان سلطان نفی اثبات آنہ راں
 دوہن ڈیکھن تل بو زینہ رو دس احمد طبواری غزل خلنے

غزل

مجھو نہ لال مہر تینکریے شوبہ و نزیے چکھه
 زلف چانگ کام نالکر گرد نزیے شوبہ و نزیے چکھه
 بجھ مشپد بانگ پر بلان بوز لا سیزان
 ستمے نکھر پسیم پتھر فیے شوبہ و نزیے چکھه

آفتاک گاہ پیوم سپنَس دلہ آیشِ پس
دارِ ترو پر عقہ کار و گز بی شوہر و فز بی چکھ
لنی اشیات یا گرژھ انہوں یے نتے آب منڈن یے
چھا آلبس لیوان ٹھندر یے شوہر و فز بی چکھ
اکس قطرس مشرستھ دریا و ستو بربادو
و حلاہ بال اللہ سُنَّہ کھوئہ شنک بی شوہر و فز بی چکھ
کتھہ درویش کیہ شہ چھپنے ماناں تم کیا ہاچھ زان
و ہتھ بلہ کی تم ختھ شنک بی شوہر و فز بی چکھ
زندہ مرن رندن ہند کا گردون چھه و شوار
درستیم کتھہ زان آذ ہے شوہر و فز بی چکھ
دو یوزان کرستو ٹروں ضریں ہدیش جان
عارفون چھے معرفت چوں یے شوہر و فز بی چکھ
سیاہ نورک رنگ دوں حورن سن متوؤں
تم چھپنے لش مشرستھ شنک بی شوہر و فز بی چکھ
بسی کوڑنس زلفن تے خالن حسنک جالن
نوئر پورج نو خوتھ شنک بی شوہر و فز بی چکھ
عشق تمسیہ لو و امہ حسینہ پر کیے چوڑھ جو جو بی یے
چکھ مردن ستر کنڑ بی شوہر و فز بی چکھ

کمہ طبیع پچھا کھ ماہ جبینی ہے نارشیتی
احمد بیوارس آبکھا بانگزیری شوئی پر فوج پچھا

غزل

صلایہ سایلاہ مددیہ پادشاہ	لے صفائیہ دنیا و فایہ عوقباہ
صلایہ سایلاہ مددیہ پادشاہ	ثپے پانے چھکھہ پر کیاہ تکیاہ
گرہن ان ہرم اکھچھہ رفود	کھسان حجم اللہ و سان حجم ہو
صلایہ سایلاہ مددیہ پادشاہ	پرفرض دایم چھکھہ شہنشاہ
گپتھ آندہ پتھار و سُن	کھسُن و سُن مرتھ لسُن
صلایہ سایلاہ مددیہ پادشاہ	ثپے چھکھہ شنوثرے چھکھہ بنیاہ
لبیں یتھ مال پتپیہ تی کھیاون	شورن ضربن ثروان در بیادن
صلایہ سایلاہ مددیہ پادشاہ	کڑکر مکوت گوڈ کار مولاہ
موردار جانور سب منزما و سہ	کٹنیٰ بیلیہ لوپ و سیہ دسم دل بینے
صلایہ سایلاہ مددیہ پادشاہ	کتھتے زانکھ پتھر و ز جائلا
اندہ وند شہرہ مہند کر سفتہ در مہند	ثرنیں پیوند دشک ان دند
صلایہ سایلاہ مددیہ پادشاہ	احمد بیوار وار و چھہ تجلاہ

ملہ یم ساری شارچھہ گو طبیع لطف چھاپ سپلان -

غزل

حباب عشق چھپمنے ہن چھپم میئہ تمنا
 در نومارس چانز غمن چھپم میئہ تمنا
 عاشق مُشراو زیر و سکن چھپم میئہ تمنا
 کیاہ دلہ منڑوار و چھتن سیر و حدت
 یار نشہ طریو ٹھم خمن چھپم میئہ تمنا
 یوان چھپم شہ زلف خمن بالہ ٹسکم عبار
 اختیار نیو نم زلف خمن چھپم میئہ تمنا
 چسہ ولہ پر آونس وس میئہ گم منڈن گومنشا
 سیار ذند چانز منڑخندن کیاہ چھتر اون فور
 بے پہا موختیہ لعلہ سین چھپم میئہ تمنا
 دل تاکوڑ چافی پم خشم خمن چھپم میئہ تمنا
 گل زالہ بس ژالہ کوتایا عشقن نار
 نظر اک رکس و چھپا ہم بلوار کیاہ چھپم پولگل
 چشمان نرکس چھپا احمد بلوار کیاہ چھپم پولگل

غزل

مایہر و جھنیش مایہر لولو	لُجس خلوکھ شایہر لولو
عربس ہے سایہر لولو	لآل مجنون اکھر مثالم
دکھ نہ پے اکھلائے لولو	سبنر والر چپر کیلے ورنوان
درایہر و گنے دایہر لولو	حضرت میل دیدارس
ثرایر قند پور درایہر لولو	ئیم چھرو ڈر ونڈ جانور
کمقد از بھی درایہر لولو	اُسرے ز کھتن مانہ لوزان
سیا سبز چپا یہ لولو	اکیہ وال چینی چمن ماچن
کینہنہ کنخہ سانہ پایہر لولو	کیہننے کئے لال کینہننہ نہن
دوڈ عشقتنے کرامہر لولو	امحمد طواعری روڈ خلوت

غزل

و حشی سارس درایے	درایے آو ویکریے
ہمچا پھر تھہ آئیے	درایے آو ویکریے
قطرسَ گوم دریاو	واوس تینچ چھم بساد
آبس چھ فا پچ گرلیے	درایے آو ویکریے
ستون چھ بیون بیون او	ستون چھ بیون بیون او
آگرچ چھ کھنیسا یے	درایے آو ویکریے
ماراہ جایے خندگو و	بیدار نینگلتھہ زپو
بلے درنگ بے پولیے	درایے آو ویکریے
گر بز دن بچھ دریابان	دم ہتھ شیرے ٹرپان
کنہہ رانہ شیر شریز مایے	درایے آو ویکریے
آعن مے دیتم ناد	فائی کوس بیداد
و اصلس وسی پیٹھے ہایے	درایے آو ویکریے
سوز دیتم شین طرفن	کھڑک کھنی حرفن
یخلاصن گائی نیایے	درایے آو ویکریے
ڈہتھ پ نیوس جلوں	سے جلو مژر چشم
احمد بوارس ہمسایے	درایے آو ویکریے

غزل

مے دادس گوم بیداد مئے چھوسم آزار دیکھو
 خودی بُدری، مڈی تو شس مئے گھریکبار دیکھو
 کھو زعاجس بِر درون اُمی حض نیاک مردن
 مئے ما تھوڈ سیجس گردن بِر چھس بیمار دیکھو
 ڈپتھ کیاہ گوس مجنون زندہ پانے سہ مدفن
 متیو چھو شیر کنہ خون سپن منتار دیکھو
 چھو تور کن لانہبایت سئی جبریلی سپن پتھ
 چھو مالک پانے حضرت نبی تاجدار پر دیکھو
 فنا فی اللہ فنا گھو و بقا باللہ بمع گھو و
 پچھ کر تھہ بُونس زلوڑ پیاری انوار دیکھو
 بندر شیر کھ اندر ٹراو چھو زاؤ جار کیاہ کرس ناو
 گھنس پیٹھ اکھ نظر ٹراو پچھ کھ دیدار دیکھو
 شر سستی سستی ہین رہبیر گزھی سر آنسور
 احمد بٹواری چھے رہبیر گنک رفتار دیکھو

نعت شریف

معشوقِ سُورَگوم تعشوقِ چانے
 لیں یئیلہ بُنہتے مُسے تیلہ زانے
 سر بو وندیلو سردابِ میانے
 منور عالم گو و نورانہ چانے
 معشوقِ سُورَگوم تعشوقِ چانے
 لیں یئیلہ بُنہتے مُسے تیلہ زانے
 شاہِن شاہ چھُم شاہ گھٹھے میانے
 بالہ نیو مس جگر ڈالہ متر مانے
 معشوقِ سُورَگوم تعشوقِ چانے
 لیں یئیلہ بُنہتے مُسے تیلہ زانے
 سُسہ تر نے آسم می تر کیا چھُمانے
 چھُم شرف المکان بالمکین زانے
 معشوقِ سُورَگوم تعشوقِ چانے
 لیں یئیلہ بُنہتے مُسے تیلہ زانے

کش مہتہ کل قم بُھہ کمانے
 کھش گھو عاشقن مہہ پرچانے
 معشوق سو رکوم تعشوق چانے
 یس یتیلہ بنہ تے سُتیلہ زانے
 ٹھانڈھو راز ویر ہا گھسانے
 لاسن پھ آسان مالینہ میانے
 معشوق سو رکوم تعشوق چانے
 یس یتیلہ بنہ تے سُتیلہ زانے
 مہہ پسہ لائے قم ہانڈ بانے
 اندر کہہ جلیسہ چھشم ڈیکھ لانے
 معشوق سو رکوم تعشوق چانے
 یس یتیلہ بنہ تے سُتیلہ زانے
 احمد بوار اخلاصہ چانے
 موت شیدا بہ گوس ہاوہ چانے
 معشوق سو رکوم تعشوق چانے
 یس یتیلہ بنہ تے سُتیلہ زانے

غزل

یئیندرا از نه دربار نغمہ کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرہزان کن مئے تھا یوم گوس دیوانو
 کوئ دامین مقام در و بحد دکھ پھٹ کارخانو
 چار ضرب چبھنے خواز یئیلہ آسانو
 یئیندرا از نه دربار نغمہ کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرہزان کن مئے تھا یوم گوس دیوانو
 گھو منصور فنا ویوندن ہینو ہیوند مسلمانو
 ان پرنس نو منع پچھنے گدرون ژھاپ روزانو
 یئیندرا از نه دربار نغمہ کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرہزان کن مئے تھا یوم گوس دیوانو
 په مردن بنتھ لفتش بر سنگ پھٹکھ ن سورانو
 پچھے محنت موزدری بے محنت بے سامانو
 یئیندرا از نه دربار نغمہ کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرہزان کن مئے تھا یوم گوس دیوانو
 نار ستر نار دزان آب ستر آب تن نادانو
 خاکہ ستر خاک پھٹ پاک واون واو کوئ مستانو
 یئیندرا از نه دربار نغمہ کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرہزان کن مئے تھا یوم گوس دیوانو

په شمع پچھو لاطمع، رام تھو راتس پچھو پر بز لانو
 شب گھو آو صبا گا شہ نشہ در او شب مند پھانو
 یستند را زن دربار نغیہ کران پچھو پئستانو
 سوز منصور گھر بزان کن مئے تھایوم گوس دیوانو
 گاشی گا شس پچھو گا شس، گاش در گا شس ٹھوہہ مارانو
 گا شکو گل نز گا شس شپن جہسان مشز تابانو
 یستند را زن دربار نغیہ کران پچھو پئستانو
 سوز منصور گھر بزان کن مئے تھایوم گوس دیوانو
 چھنسہ عارف نیت در عاشش و آرام نوش کرانو
 دل کعبہ ڈیکھ سندہر باکنہر کھڑکھ یکانو
 یستند را زن دربار نغیہ کران پچھو پئستانو
 سوز منصور گھر بزان کن مئے تھایوم گوس دیوانو
 و پھل مئے ٹا ٹرکن مکر با فقیرن پاہہ دوانو
 زلو شپرپن شکر دل تھہ دری ہمچو بولدانو
 یستند را زن دربار نغیہ کران پچھو پئستانو
 سوز منصور گھر بزان کن مئے تھایوم گوس دیوانو
 سوز کشپر نذیر آمٹت ملکہ ما زندر انو
 اکھ اندر ٹزاو فتیہ غائب الغائب لاما کانو
 یستند را زن دربار نغیہ کران پچھو پئستانو
 سوز منصور گھر بزان کن مئے تھایوم گوس دیوانو

کسب را زه ہونز شب روز پچم نه نیز ان از آشیانو
 سیم زغ خشم خم فارتخنی سیمان طلیونthem دُرُّانو
 بیتند را زن دربار نعمت کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرینان کن مئ تھایوم گوس دیوانو
 چھسته خاصن قرار مشتر لاسن چھه آسانو
 نظر شپراته درازه راهه جیش مشتر چین مانو
 بیتند را زن دربار نعمت کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرینان کن مئ تھایوم گوس دیوانو
 شیر گران مران گتھ پچھی کران پسته آستانو
 دم ہم تھ شیر گرینان تم چھه وزان کوه بیابانو
 بیتند را زن دربار نعمت کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرینان کن مئ تھایوم گوس دیوانو
 قُل شم المحيط و محیم اللذہ کا کانو
 احمد بٹوار دالد باصولات و پچھان نورانو
 بیتند را زن دربار نعمت کران پچھی پرستانو
 سوز منصور گرینان کن مئ تھایوم گوس دیوانو

غزل

پیچنے نورِ وزیری یے لو
 جلوپ چانے بیماری یے لو
 سوہنگے عائز پادن پکنس لادن
 ہم کھنچنے میلان ٹلریے لو
 شمشاد قد کنیا حنک مد کنیا
 تنبلا و تھ گاٹلریے لو
 از روئے تل نقاب ہادر رو ہبتاب
 دکر ہاد نورِ تجلریے لو
 تن ناؤ حورو بیتیہ مستورو
 دیر ناگک یاری ٹلریے لو
 تراو و تھ زکف دام ولنہ آ در فرم و شام
 پڑیہ ڈکنچنے مسولریے لو

حسین خکان تیر مازندران
 کیتھے اتھے موڑان ٿلکیے لو
 در چاہه غب غب افاد ٿشنه لب
 موہر ڈ زندگئیه ڈلی ڈلکیے لو
 خنڈ چاند نازین لب قند پرپن
 ڏند ڈر کھو ٿ مولکیے لو
 عاشق بمبور ترگس پختے مستور
 یومبرس میلہ پبر ڈلکیے لو
 حسین خکان ماران بے شمار
 گئیه شیدا بنگرا ڈلکیے لو
 احمد ڈواری ڈن دن من ٿر ڈاری
 ڈیر ڈکھ نیر مقام ڈلکیے یو
 جہنگیر نوز ڈن ڈلکیے لو
 جلو چانے پیمار ڈلکیے لو

غزل

منزِ چنکے سودا گارو کستہ پیشاریو
 کتہ آکھتے کنیا چھکھ وطن دارو کستہ پیاریو
 اے طوطی جانا دارو کر شر مٹا پہمہ دراکھ
 پر عزیگ تھ آکھ سخنگین شہارو کستہ پیاریو
 ماہ ذیخ گیس لاصارو میانہ یوسفو
 چھُسمِ مجازی تیز تلوارو کستہ پیاریو
 بے سخن دروشیں ہشیارو کتیبلہ پونڈ ساران
 پچھس پچھ راؤ لالہ آنبارو کستہ پیاریو
 ستھ سرن ستھ سمندارو کوہ لہ تارکو
 در نزد وادو ژونگ سندارو کستہ پیاریو
 در دست رو گوو پر دن بینگارو مرد آ کاشو
 چھُسم پوچھرس منز زاؤ جارو کستہ پیاریو

نغمہ منصور گرپزان ہو کارو ساز سیتا رنے
 حالہ منصور جشم بیدار و کتہ پیاریو
 حور خمہ دکھ لال بازارو توہ جنت مژ
 چھم شہس سستی کران گفتار و کتہ پیاریو
 شاہ جبش بستہ شام شہارو زلف خالس مژ
 پھم سیاہ خال و چھان انوار و کتہ پیاریو
 از سیاہی نیری کبارو چین مانس مژ
 افسر چینی چھم دیندارو کتہ پیاریو
 ہینزیانے ماہ رو خسارو شیخ تنبہ لوؤں
 شیخ صفاگو و فنا از کارو کتہ پیاریو
 جہر سستی ترول ذمکرس زنگار و نگہن لوش گوو
 پلوختہ کارن چھ نائی موختہ ہارو کتہ پیاریو
 آگر پچھنیا شاہ سوارو ہوس پنگلووں
 توے قطن کورڈیا و نہارو کستہ پیاریو
 لاکہ پشد گر وصلہ دربارو احمد مجتبی نس
 احمد بٹوار اشارن ہشیارو کتہ پیاریو

غزل

گر میباشد گر چھشم شاه سلطان
جان چھشم میلته جہان ستر

کر کئے زیارت گئے پچھے پاس	جان چھشم میلته جہان ستر
آغ باید دایر دوپ و دکھ پو دانس	ضیافت کرم زبانس تیار
کیتھنگ خام پختہ کیتھ کامرانس	جان چھشم میلته جہان ستر
ماں لکس یا لکس شو نارائیس	ژو فوز پکوٹ پرانس ستر
ماکس ساعت چھم وہڑا ناگ سرانس	جان چھشم میلته جہان ستر
مھوکس توکری مشز و آرانس	ہر دیس پیر دینا ستر ولہار
ہر کریں مئے زری چھو و پرستانس	جان چھشم میلته جہان ستر
بیونس ہے پیونس بہمن خانس	گرتیز نار دُزست سست کران
دیشنا چکر کھو گوہ سائز کھوت آسانس	جان چھشم میلته جہان ستر
کنگ راز یو ٹھم گنگ بل کھانس	ہاگنیش ستہ کس کرن سکار
جان چھشم میلته جہان ستر	جان چھشم میلته جہان ستر

ایشور نہ گر سال پرمیشورس	جوں سال کوئ شم پر مانس
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	پھر بھون بھگوئی آنے زانیاں
اوٹار پوستکپن کھالان	پتھر زؤنے شنکر و سکھ دالانس
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	ہم سو لکھشی دم رازدانس
راون خاندان گھو و خضر	جنگ لوگ راں بیٹیہ ہنوانس
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	سپتا ساز کوئ نازنین پانس
شش کلہ نمرل ڈنٹھمیں جائے	پھر تھ آیس اکے آنس
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	شنا تابیاہ آباد خانس
شاہ پندراز چھم تارا یاں	پندراز پادشاہ دانس دانس
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	تحتہ پندراز چھم بانع عرفانس
کل کریں اللہ لیل سپنیر ہٹو	لے مژ کلہ ثروٹ نفسہ شیطانس
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	لے عڑھو گیہ ہی بھگوانس
پتاے سترس ہی پھادان	راون روومت منز راوانس
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	ڑاپہ رامہ ٹندر لہ منزوری خانس
شاستر دیندار گلپتھ گنیاں	زلوچھ کھشاستر دل ست نور
احمد بٹواری گلپتھ روڈ پانس	
جان چھُم میل تھ جہاں سستر	

غزل

از ہندستان ساز کھر تھے آپ کھے پیدائشیے
 ناز پنی ماہ جبینی بوز لاماہ سائیے
 چھکھ ٹ پیدائش شاہ سوار بر سمت در آشکار
 ستھ سمندر جولہ لد تھک لاعگر تھے گوسائیے
 کن مئے دڑوم ممبرن، دون مئے دڑوم دفترن
 بننہ کہن رہبرن چھم راتھ دوہ للوائیے
 یی چھو وناں قی چھو بناں چھنہ مردن کیتھہ چھو نان
 کم بان نادانن چھو نریج نادائیے
 لوگ مئے مجتوں وچھو مئے لال بخون کوئے مئے سائل
 چائز حسُن دوکھ نیؤں ہائے لالہ مر جائیے
 چھکھ ٹ کوان عائیہ اذکار چھکھ کران شیرن شکار
 شیر تیاں بستہ کڑی تھک از خلق در دائزیے

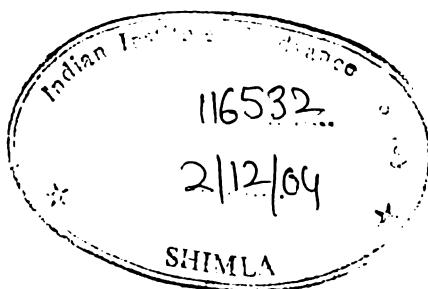
پچھکھ ٿر و اتھ روم و شام پچھکھ ٿر ترا و تھ زلف دام
 پچھکھ بنگائی خوہ رد ساکر ماری مُنجز ختلائزیے
 عاششہ موٽ چھم عاششہ مقام تھر ته آرام کوئر حرام
 اچھہ دل پکھن اچھہ دارہن راج تاج سلطانیزیے
 سئہ دری شے فند کھڑکه دار دروازہ بند کھڑکه
 تن تھے نادوٽھ ویرناگے گلبدن ٹلو کاڻیے
 هئن کارس کئی ڈن ٿیپری پکان ہمسینز
 پچھکھ ٿر عمس وعظ پران عربی زبانیزیے
 چھس پر خلوکھ لال پور لالکه گاه پیو ڈن پور
 نور پور کہ سپر نورے حور گئیہ مستاذیے
 اسلام آباد گوم ناد شہنماز چھم شاہ آباد
 احمد بطور شاہ پچھ معلق از زمین آسمانیزیے
 از هندستان ساز کھڑکه آپه کھے پدمائیزیے
 ناز پئی ماہ جپنی بوز سلامہ سائزیے

امدبوارک

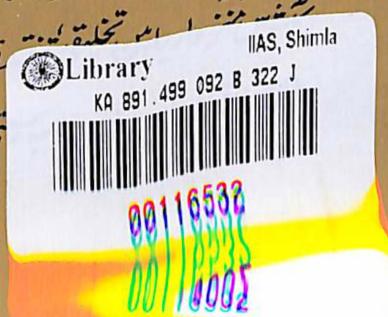
کتابیات

- ۱- پروفیسر شفیع شوق، ناجی منور، کامپیوٹر ادیب تواریخ نومبر ۱۹۹۹ء
 - ۲- موقی لال ساتی، صوفی شاعری جلد ۲۔
 - ۳- کلام احمد بیوائی، طبع از غلام محمد نور محمد تاجران کتب
 - ۴- کلام احمد بیوائی (مسنود)
 - ۵- کلیات احمد بیوائی، مرتب ڈاکٹر آفاق عزیز، ڈاکٹر محفوظ جہان غار مطبوعہ۔

کُنْوِیْمِ صدی اُس کا شترس اُدیس شتکن ہنر مانگ ماسے پتہ نو تو
 سونتھ پھوپھ فریشولی - مجدد گاتی وہاب کھار مقبول کرالہ وارڈ پرمانت
 رسول نیرتے بیتے کتو ہزار داستانوں کی رپنے نہ نخوستی اتھ منڑا کھد لخواز
 سمفٹی پاؤ - احمد طوارکت اوس آبہ بھاگ بڑتے کارواں کیوں کھنگیں گسفبو ،
 اما ادبی قامستہ کنٹ بارستہ شاعر و منڑا کھد - سہ بیتے وزیر امامہ منت
 بریگارس نزدیک پانچھ کامس منڑلوں اتہ وزیر اوس سہ پتہ نہ زمانہ کھو
 ملکہ نامہ هو شایروں منڑس - پہنڈ کلام سازن ہندس راہ وارس پیٹھ
 مشک تھٹان تے زڑ بائگراوان اوس - اتھ حدس تا آز نو کا شتر شاعری
 ہنر پیش اما) ہجورن نام کو رائے کس جلوس منڑے پن شاذار ادبی
 سفر شور وع .

داکٹر محفوظ جان چھ کا شر ادیپ بختی بچھہ روایا یار موجوب سوہ خوتون
 یئری عالم دو رس منڑل دید جب خوتون، ائمہ مال بیتیر ز جھن سوہ خن
 سرائی ہنڑو تے پیٹھ کائیکا شر ادیپ نول تے لال بتو و مت چھ - تجو چھے
 سے شمعت اس تخلقہ کیتے دی تحقیقی کتابن ہنڑ مصنفہ - تم چھ
 تو "باوچھ" میور روایت ساز رسالہ تکداں .

ریوچی ۲۵/-

ISBN 81-260-0452-5